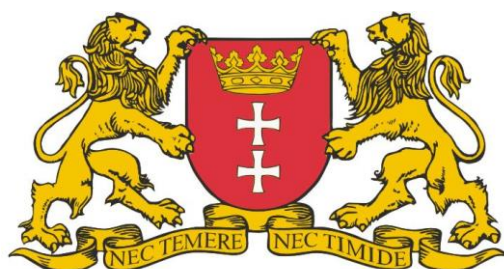

WSPÓŁPRACA MIASTA GDAŃSKA Z ORGANIZACJAMI POZARZĄDOWYMI W 2015 ROKU

GDAŃSK

Podstawa prawna:

Sprawozdanie z wykonania Uchwały Rady Miasta Gdańska nr LVIII/1448/14 z dnia 30 października 2014 roku w sprawie przyjęcia „Programu współpracy Miasta Gdańska z organizacjami pozarządowymi na rok 2015”

Spis treści

WPROWADZENIE	3
ROZDZIAŁ I. PRZESTRZEŃ GDAŃSKICH ORGANIZACJI POZARZĄDOWYCH	5
ROZDZIAŁ II. WSPÓŁTWORZENIE POLITYK PUBLICZNYCH	8
II.1. Gdańska Rada Działalności Pożytku Publicznego	9
II.2. Konsultacje	10
II.3. Rady z udziałem organizacji pozarządowych	11
II.4. Inne płaszczyzny kreowania polityk	12
II.5. Partnerstwa	15
ROZDZIAŁ III. REALIZACJA ZADAŃ PUBLICZNYCH	18
III.1. Priorytety współpracy	18
III.2. Zlecenie zadań z udzieleniem dotacji, w tym w trybie pozakonkursowym art. 19a	19
III.2.1. Budowa kompleksowego systemu wsparcia mieszkańców	24
III.2.2. Kształtowanie prozdrowotnych postaw mieszkańców i propagowanie zdrowego stylu życia	26
III.2.3. Edukacja, kształtowanie postaw pro-rozwojowych mieszkańców Gdańska	28
III.2.4. Projektowanie lokalnego rozwoju	30
III.2.5. Realizacja polityki kulturalnej Miasta	34
III.3. Inne formy współpracy finansowej	35
III.4. Współpraca pozafinansowa	37
III.5. Ocena współpracy	40
III.6. Wskaźniki monitoringu realizacji Programu	41
ROZDZIAŁ IV. WSPARCIE DZIAŁANIA ORGANIZACJI I AKTYWNOŚCI OBYWATELSKIEJ	42
IV.1. Wsparcie techniczne, szkoleniowe i informacji organizacji	42
IV.2. Udostępnianie lokali użytkowych	43
IV.3. Wolontariusze w Gdańsku	44
IV.4. Gdańskie Fundusze	46
ROZDZIAŁ V. KOMUNIKACJA I PROMOCJA	48
V.1. Podaruj 1% swojego podatku Gdańskim Organizacjom Pożytku Publicznego	48
V.2. Darowizny	49
V.3. gdansk.pl	50
V.5. Mailing	50
V.6. Nagroda Prezydenta Miasta Gdańska im. Lecha Bądkowskiego	51
V.7. Patronat honorowy Prezydenta Miasta Gdańska	52
ROZDZIAŁ VI. PODSUMOWANIE, WYZWANIA NA PRZYSZŁOŚĆ	53
VI.1. Wnioski	53
VI.2. Autoewaluacja Programu	55
VI.3. Wyzwania	58
SPIS TABEL I WYKRESÓW	60

WPROWADZENIE

Miasto Gdańsk współpracuje z organizacjami sektora pozarządowego w oparciu o Wieloletni Program Współpracy oraz programy roczne - przyjmowane na każdy rok przez Radę Miasta Gdańska, konsultowane z organizacjami i z Gdańską Radą Działalności Pożytku Publicznego.

Przedmiotem niniejszego opracowania jest sprawozdanie z realizacji Programu Współpracy na rok 2015.

W 2015 roku obowiązywał Wieloletni Program Współpracy na lata 2011-2015. Program Wieloletni jest uchwałą kierunkową, która określa długofalową wizję współpracy samorządu z organizacjami pozarządowymi. Roczny program współpracy precyzuje szczegółowo cele i zakres współpracy oraz określa wysokość środków przeznaczanych na ich realizację na dany rok budżetowy.

Program wieloletni objęty zostanie oddzielną analizą ewaluacyjną uwzględniającą sprawozdania z realizacji założeń rocznych Programów, która będzie przygotowana przez podmiot zewnętrzny po zakończeniu okresu obowiązywania programu.

W Programie na 2015 rok ustalono, że współpraca Miasta Gdańska z organizacjami pozarządowymi odbywać się będzie głównie w formie:

- a) zlecenia organizacjom realizacji zadań finansowanych ze środków publicznych w tym, ze środków PFRON, na zasadach określonych w ustawie oraz w trybach określonych w odrębnych przepisach prawa,
- b) udzielania dotacji na realizację projektów finansowanych z innych źródeł,
- c) udzielania pożyczek, gwarancji i zabezpieczeń,
- d) wzajemnego informowania o planowanych kierunkach działalności,
- e) budowania partnerstw w celu realizacji wspólnych projektów i inicjatyw lokalnych,
- f) współdziałania w pozyskiwaniu środków finansowych z innych źródeł, w szczególności z funduszy Unii Europejskiej,
- g) udzielania pomocy w nawiązywaniu współpracy regionalnej, ponadregionalnej i międzynarodowej,
- h) udostępniania sal, pomieszczeń i sprzętu technicznego w celu realizacji zadań statutowych organizacji,
- i) udostępniania na preferencyjnych zasadach lokali i budynków komunalnych,

- j) popularyzacji działalności organizacji w mediach i na stronach internetowych Miasta www.gdansk.pl,
- k) społecznych konsultacji projektów aktów normatywnych i dokumentów o charakterze programowym i strategicznym na zasadach określonych w Programie Wieloletnim,
- l) działalności Gdańskiej Rady Działalności Pożytku Publicznego oraz innych rad społecznych o charakterze doradczo - opiniotwórczym,
- m) promocji i wspierania rozwoju podmiotów ekonomii społecznej,
- n) współpracy międzysektorowej w ramach realizacji celów szczegółowych programów operacyjnych Miasta Gdańska.

Sprawozdanie obejmuje opis współpracy wszystkich wydziałów Urzędu Miejskiego, jednostek podległych samorządowi lokalnemu, organizacji pozarządowych zarejestrowanych na terenie Miasta Gdańska oraz innych organizacji działających na rzecz jego mieszkańców.

ROZDZIAŁ I. PRZESTRZEŃ GDAŃSKICH ORGANIZACJI POZARZĄDOWYCH

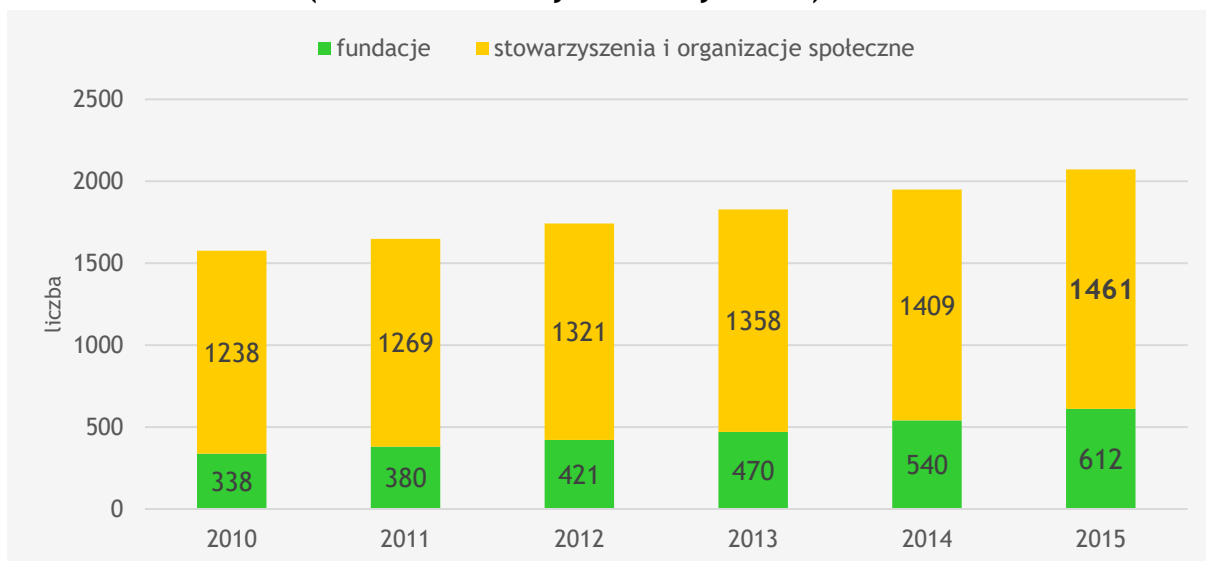
Organizacjami pozarządowymi są osoby prawne lub jednostki organizacyjne nieposiadające osobowości prawnej, którym odrębna ustawa przyznaje zdolność prawną, w tym fundacje i stowarzyszenia, nie działające w celu osiągnięcia zysku oraz niebędące jednostkami sektora finansów publicznych lub przedsiębiorstwami, instytutami badawczymi, bankami i spółkami prawa handlowego będącymi państwowymi lub samorządowymi osobami prawnymi.

Działania organizacji pozarządowych reguluje ustawa o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie. Ustawa określa także sfery działalności pożytku publicznego, a katalog określa 36 zadań w tym zakresie. **Działalnością pożytku publicznego** jest działalność społecznie użyteczna, prowadzona przez organizacje pozarządowe.

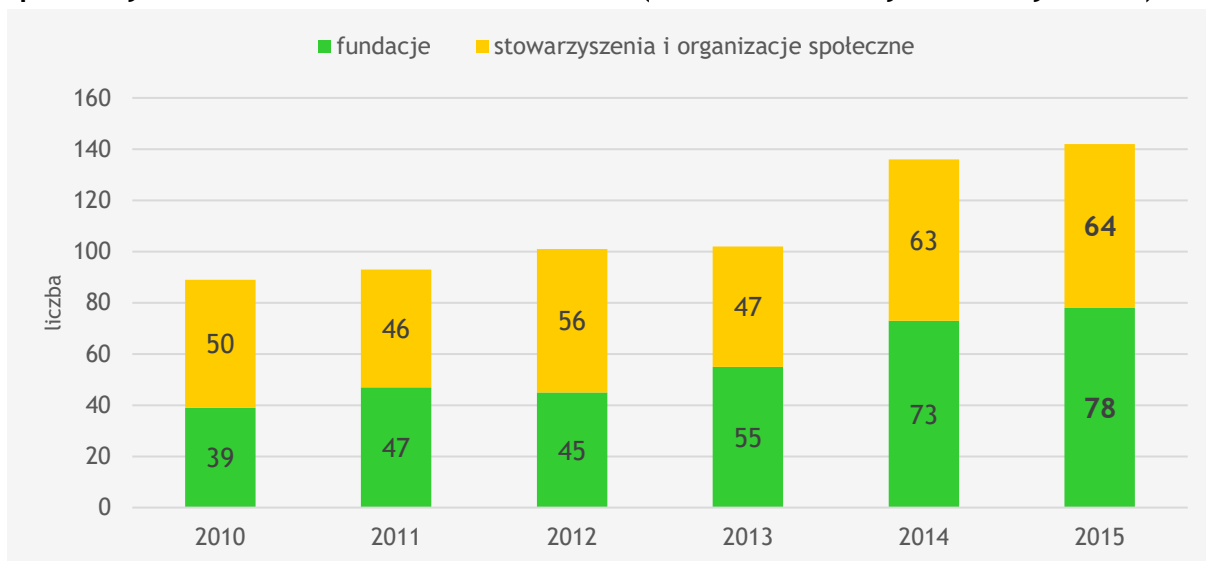
Oprócz organizacji pozarządowych działalność pożytku publicznego może być prowadzona także przez m.in.: osoby prawne i jednostki organizacyjne działające na podstawie przepisów o stosunku Państwa do Kościoła Katolickiego w Rzeczypospolitej Polskiej, o stosunku Państwa do innych kościołów i związków wyznaniowych oraz o gwarancjach wolności sumienia i wyznania, jeżeli ich cele statutowe obejmują prowadzenie działalności pożytku publicznego; stowarzyszenia jednostek samorządu terytorialnego; spółdzielnie socjalne.

Rejestry organizacji prowadzone są przez różne podmioty, co skutkuje odmiennym obrazem liczbowym. Zgodnie z danymi Głównego Urzędu Statystycznego (GUS) liczba organizacji na terenie Gdańska wzrastała na przestrzeni lat 2010 - 2015. W ostatnim dniu grudnia 2015 roku w Mieście było 1 461 stowarzyszeń i organizacji społecznych oraz 612 fundacji. Ich liczba od 2010 roku wzrosła odpowiednio o 18,0% (+ 223 stowarzyszenia) i 81,1% (+274 fundacje). Stowarzyszenia są najpopularniejszą formą i stanowią 70,5% podmiotów wśród wyżej wymienionych. Dynamiczny wzrost liczby fundacji można tłumaczyć z jednej strony brakiem konieczności zebrania minimalnej liczby członków, jak ma to miejsce przy tworzeniu stowarzyszenia, z drugiej strony podejmowanie działań, w tym podejmowanie aktywności gospodarczej wydaje się ułatwione w tej sytuacji.

Wykres nr 1. Liczba fundacji oraz stowarzyszeń i organizacji społecznych w Gdańsku w latach 2010 - 2015 (Źródło: Bank Danych Lokalnych GUS).

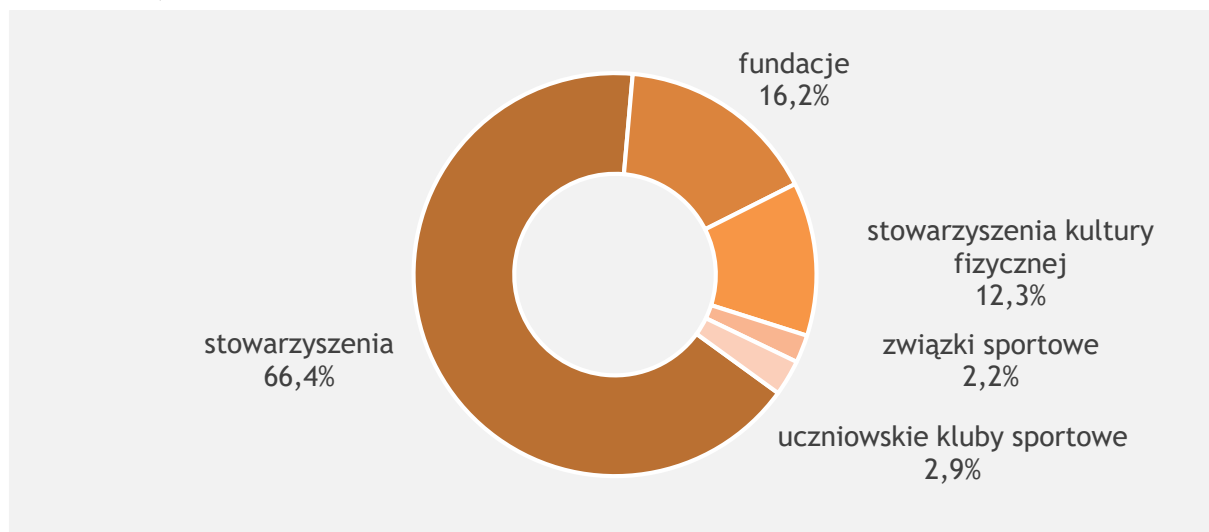

Wykres nr 2. Liczba nowo zarejestrowanych fundacji oraz stowarzyszeń i organizacji społecznych w Gdańsku w latach 2010 - 2015 (Źródło: Bank Danych Lokalnych GUS).

W 2015 roku na terenie Miasta Gdańska na podstawie danych własnych zarejestrowane były 1 342 stowarzyszenia (w tym 103 stowarzyszenia zwykłe w rejestrze nadzorowanym przez Prezydenta Miasta Gdańska), 327 fundacji (zewidencjonowane w Urzędzie Miejskim w Gdańsku), 249 stowarzyszeń kultury fizycznej, 45 związków sportowych i 58 uczniowskich klubów sportowych.

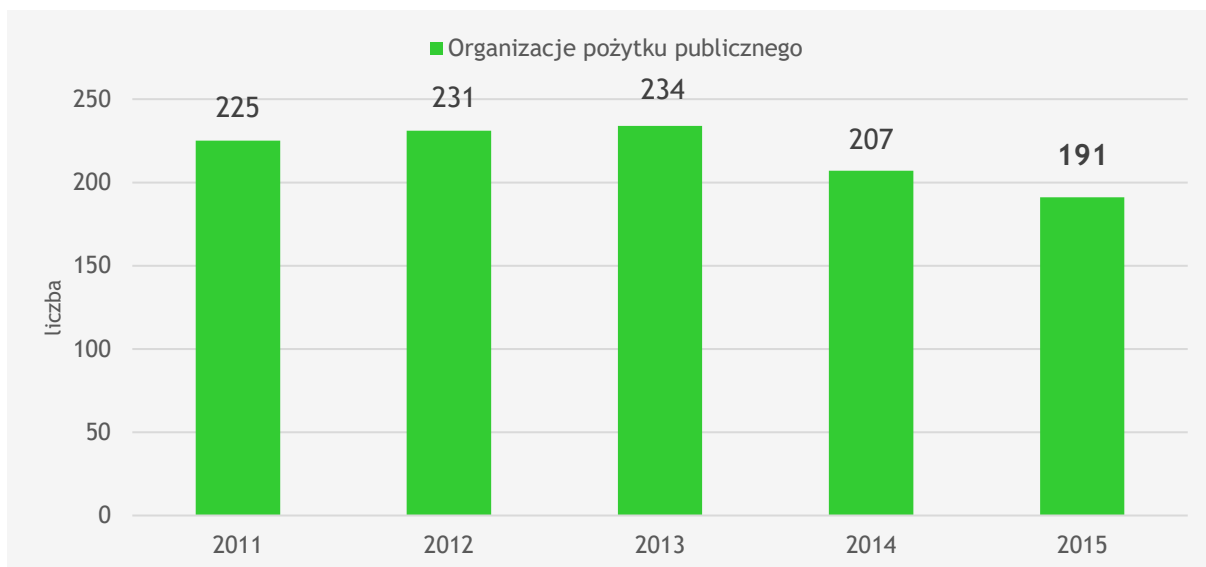
Wykres nr 3. Udział procentowy zarejestrowanych podmiotów działających w sektorze pożytku publicznego w Gdańsku w 2015 roku (Źródło: dane własne Urzędu Miejskiego w Gdańsku).

Od jedenastu lat prowadzona jest internetowa baza organizacji pozarządowych działających na terenie Miasta Gdańska. Umieszczenie w bazie następowało po uzupełnieniu przez podmiot dobrowolnej ankiety zgłoszeniowej oraz przekazywanie bieżących aktualizacji, jeśli nastąpiła zmiana. Najczęściej są to podmioty współpracujące z Miastem w formie finansowej lub/i pozafinansowej. Dostęp do bazy był nieograniczony. Na koniec 2015 roku baza zawierała dane o 686 organizacjach pozarządowych działających na terenie miasta Gdańska. Od roku wcześniej baza powiększyła się o 26 nowych organizacji, w tym 11 stowarzyszeń i 15 fundacji.

Organizacje działają w sferze pożytku publicznego, jeśli realizowane zadania wpisują się w cele statutowe i należą do obszarów wskazanych w ustawie o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie. Organizacją pożytku publicznego OPP jest organizacja, której złożony wniosek do Krajowego Rejestru Sądowego został zatwierdzony po spełnieniu czterech obowiązkowych warunków wymienionych w ustawie: działania na rzecz ogółu społeczności, lub określonej grupy podmiotów, pod warunkiem że grupa ta jest wyodrębniona ze względu na szczególnie trudną sytuację życiową lub materialną w stosunku do społeczeństwa nieprzerwanie od co najmniej dwóch lat, prowadzenia działalności gospodarczej wyłącznie jako dodatkowej w stosunku do działalności pożytku publicznego, przeznaczania nadwyżki przychodów nad kosztami jedynie na działalność w sferze pożytku publicznego oraz posiadanie kolegialnego organu kontroli lub nadzoru. Po uzyskaniu statusu organizacji pożytku publicznego OPP organizacja posiada prawo m.in. do otrzymywania 1% podatku od osób fizycznych czy nieodpłatnego informowania przez radio i telewizję publiczną o działalności organizacji. Na koniec 2015 roku w Krajowym Rejestrze Sądowym zarejestrowanych było 191 OPP działających na terenie Gdańska.

Wykres nr 4. Organizacje pożytku publicznego w Gdańsku w latach 2011 - 2015 (Źródło: dane pozyskane przez Urząd Miejski w Gdańsku).

ROZDZIAŁ II. WSPÓŁTWORZENIE POLITYK PUBLICZNYCH

Polityki publiczne na poziomie lokalnym obejmują szeroki zakres działań, mających wpływ na życie mieszkańców we wszystkich jego sferach, z których najważniejsze to: wsparcie i integracja mieszkańców w różnym wieku i w różnej sytuacji życiowej, ochrona i promocja zdrowia, sport, edukacja, aktywność obywatelska, kultura i spędzanie czasu wolnego, ochrona środowiska. W zakresie działania Miasta leżą wszystkie sprawy publiczne o znaczeniu lokalnym, które nie są przypisane innym podmiotom zgodnie z obowiązującymi ustawami. Kreowanie kierunków działania musi mieć na celu podwyższanie jakości życia, zwiększenia dostępu do oczekiwanych i potrzebnych mieszkańcom usług. W procesie wypracowywania założeń rozwoju i różnorodnych przedsięwzięć ważnym głosem jest opinia „trzeciego sektora”, w którym kumuluje się szeroka wiedza w zakresie konsultowanych zagadnień.

II.1. Gdańska Rada Działalności Pożytku Publicznego

Kluczową rolę we współtworzeniu polityk publicznych przy udziale organizacji pozarządowych pełni społeczna Gdańska Rada Działalności Pożytku Publicznego, która jest połączonym forum sektora publicznego oraz społecznego o charakterze inicjatywnym i doradczo-opiniującym w zakresie pożytku publicznego. Rada VI kadencji powołana została Zarządzeniem Prezydenta Miasta Gdańska nr 514/15 z dnia 20 kwietnia 2015 roku i składa się z 18 członków - przedstawicieli Rady Miasta Gdańska, Prezydenta Miasta Gdańska oraz gdańskich organizacji pozarządowych. W 2015 roku Rada V kadencji spotkała się 3 razy, a Rada VI kadencji 9 razy. W ich trakcie poruszano tematy m.in. z zakresu:

- ✓ opiniowania projektów zarządzeń w sprawie ogłoszenia i przyjęcia szczegółowych warunków otwartych konkursów ofert na realizację zadań publicznych określonych w programie współpracy Miasta z organizacjami pozarządowymi, w tym w zakresie nowego zadania „utrzymania placów zabaw z udziałem mieszkańców”,
- ✓ opiniowania projektów Uchwał RMG w sprawie przyjęcia programów operacyjnych z zakresu profilaktyki oraz z zakresu współpracy Miasta z organizacjami pozarządowymi,
- ✓ omówienia wniosków płynących ze zlecenia zadań publicznych z pominięciem otwartego konkursu ofert w trybie art. 19a ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie, w szczególności w zakresie oceniania celowości oraz poziomu składanych ofert,
- ✓ analizy sprawozdania z realizacji i ewaluacji Programu współpracy Miasta Gdańska z organizacjami pozarządowymi,
- ✓ współtworzenia Programu Współpracy Miasta Gdańska z organizacjami pozarządowymi na 2016 rok,
- ✓ współtworzenia Wieloletniego Programu współpracy Miasta Gdańska z organizacjami pozarządowymi na lata 2016 - 2020,
- ✓ udziału w zespole roboczym dotyczącym wypracowania koncepcji działania Zespołów Dialogu Obywatelskiego,
- ✓ udziale w Zespole Konsultacyjnym Budżetu Obywatelskiego,
- ✓ procedury składania wniosków o przyznanie Nagrody Prezydenta Miasta Gdańska Lecha Bądkowskiego w trzech kategoriach: Organizacji Pozarządowej Roku, Darczyńcy Roku oraz Społecznika Roku,
- ✓ omówienia polityki lokalowej UMG w odniesieniu do organizacji pozarządowych,
- ✓ omówienia sprawozdania z realizacji projektu „Kibice Razem”,
- ✓ omówienia opinii i uwag dotyczących projektu rozporządzenia MRPiPS w sprawie wzorów ofert i ramowych wzorów umów dotyczących realizacji zadań publicznych oraz wzorów sprawozdań z wykonania tych zadań.

II.2. Konsultacje

Organizacje pozarządowe uczestniczą w konsultowaniu aktów prawa miejscowego oraz innych dokumentów strategicznych i programowych Miasta, a także wyznaczających zasady realizacji przedsięwzięć ważnych z punktu widzenia działania organizacji i ich celów statutowych oraz ich beneficjentów.

Konsultacje prowadzone były w różnych formach - udziału w spotkaniach, warsztatach, opiniowania drogą elektroniczną.

W 2015 roku Miasto Gdańsk finalizowało prace związane z przyjęciem **Programów Operacyjnych do Strategii Rozwoju Miasta Gdańsk 2030 Plus**, które stanowią nadrzędne w mieście instrumenty planistyczne determinujące priorytety strategiczne dla Gdańska, wskazującego kierunki i priorytety rozwojowe Gdańska przy efektywnym wykorzystaniu jego potencjału społeczno - gospodarczego, jak również identyfikujące wyzwania przyszłości oraz aspiracje rozwojowe mieszkańców. Wdrażanie Strategii ma służyć osiągnięciu trwałego i zharmonizowanego rozwoju Gdańska.

W procesie tworzenia Programów Operacyjnych była współpraca i otwartość. Jednocześnie analizowano wzajemne oddziaływanie Programów na siebie. Zaproszono wiele środowisk do udziału: mieszkańców, Radnych Miasta Gdańska, Radnych Dzielnic oraz przedstawicieli organizacji społecznych i biznesowych. Na spotkaniu plenarnym gdańskich organizacji pozarządowych 21 listopada 2015 roku omówiono prezentację dotyczącą miejsca i roli organizacji pozarządowych w strategii i powiązaniem z nią programie operacyjnym „Integracja i Aktywność Obywatelska - Program Operacyjny do Strategii Gdańsk 2030 plus”.

W marcu 2015 roku zrealizowano dziewięć warsztatów dla mieszkańców Gdańska, każdy dedykowany odrębnemu Programowi. Pomysły i propozycje zaprezentowane przez mieszkańców podczas warsztatów, posłużyły opracowaniu ostatecznego projektu dokumentu. W dniach 21 października - 19 listopada 2015 roku projekt Programów Operacyjnych został przedłożony do konsultacji społecznych. Była to okazja do zaprezentowania swoich sugestii odnoszących się do dokumentu. Wszystkie uwagi były przedmiotem rzetelnej analizy, a kryterium ich zasadności była zgodność z przyjętą metodologią prac nad Programami Operacyjnymi.

Gdański Model Integracji Imigrantów to wynik prac międzysektorowego i interdyscyplinarnego zespołu, który Prezydent Paweł Adamowicz powołał w maju 2015 roku. Jest to pierwszy w Polsce tak szeroko rozbudowany zespół pracujący nad modelem integracji imigrantów na poziomie lokalnym. W jego skład weszło ponad 140 osób reprezentujących ponad 70 różnorodnych podmiotów, w tym 16 organizacji pozarządowych. Celem prac zespołu było przygotowanie strategii integracji nowych mieszkańców miasta pochodzących z różnych części świata. Obecnie prace nad gdańskim Modelem Integracji Imigrantów weszły w etap konsultacji i wdrażania. Gdański Model Integracji Imigrantów jest pierwszym takim dokumentem w Polsce.

Rozpoczęto prace nad nowym **Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego miasta Gdańska (SUiKZP)**, które określa kierunki rozwoju przestrzennego i zasady polityki przestrzennej miasta, zawiera diagnozę aktualnej sytuacji społeczno-gospodarczej gminy i uwarunkowań jej rozwoju. Zaproszono szerokie grono do działań partycypacyjnych, które były otwarte i dostępne dla każdego zainteresowanego. Oprócz mieszkańców, przedstawicieli gdańskich Rad Dzielnic, w procesie uczestniczyli także przedstawiciele organizacji pozarządowych.

II.3. Rady z udziałem organizacji pozarządowych

W Gdańsku funkcjonowały także inne rady społeczne, zaangażowane w projektowanie lokalnego rozwoju społecznego, posiadające w składzie przedstawicieli organizacji pozarządowych. Były to:

- ✓ Gdańska Rada Oświatowa,
- ✓ Rada Kultury Gdańskiej,
- ✓ Gdańska Rada ds. Seniorów,
- ✓ Gdańska Społeczna Rada ds. Osób Niepełnosprawnych,
- ✓ Gdańska Rada Sportu,
- ✓ Powiatowa Rada Zatrudnienia.

Gdańska Rada ds. Seniorów jest organem doradczym Prezydenta w sprawach dotyczących osób starszych. W 2015 roku działała Rada II Kadencji na podstawie Zarządzenia Nr 1465/11 Prezydenta Miasta Gdańska. Przez prawie cały 2015 rok pracowała jako 9-osobowa reprezentacja organizacji zrzeszających osoby starsze, organizacji społecznych oraz osób fizycznych działających na rzecz poprawy jakości życia osób starszych i instytucji publicznych, które zajmują się problemami osób starszych w Gdańsku. W 2015 roku Rada spotkała się trzykrotnie. Poza oficjalnymi spotkaniami Rady odbywały się także liczne spotkania robocze w składach odpowiadających podejmowanym działaniom i tematom. W grudniu Prezydent Miasta Gdańska powołał Gdańską Radę ds. Seniorów na III kadencję w składzie 15-osobowym. Wręczenie aktów powołania nastąpiło w dniu 16 grudnia 2015 roku.

W partycypacyjnym procesie podejmowania decyzji i organizacji działań z dużym powodzeniem od 13 lat uczestniczy **Gdańska Rada Organizacji Pozarządowych**, z którą stałą współpracę prowadzi Referat Współpracy

Wydziału Rozwoju Społecznego Urzędu Miejskiego w Gdańsku. Rada jest reprezentantem lokalnych organizacji pozarządowych wybieranym w wolnych wyborach spośród organizacji działających na rzecz mieszkańców Gdańska. Wybory odbywają się na walnym spotkaniu organizowanym co 2 lata. Obecny jej 16-osobowy skład został wybrany podczas plenarnego spotkania w listopadzie 2014 roku. Gdańska Rada Organizacji Pozarządowych, jako lokalny mandatariusz interesu społecznego, jest stałym partnerem dla Miasta Gdańska w procesach konsultacji aktów prawa lokalnego mających wpływ na sferę pożytku publicznego oraz wchodzi w skład stałego zespołu przygotowującego roczne i wieloletnie Programy współpracy Miasta Gdańska z organizacjami pozarządowymi. W 2015 roku odbyło się 9 posiedzeń. GROPOP współorganizowała plenarne spotkanie organizacji pozarządowych, w którym wzięło udział 129 osób. GROPOP podjęła 40 uchwał. Uruchomiono stronę internetową <http://grop.pl/>. W ramach trzyletniej umowy Gmina Miasta Gdańska sfinansowała zadanie polegające na prowadzeniu sekretariatu Rady, w 2015 roku na realizację zadania przekazano środki w wysokości 7 000 zł.

Warto podkreślić także współpracę między Radami Dzielnic a lokalnie działającymi organizacjami. Takie połączenie prowadzi do realizacji przedsięwzięć wynikających z dobrze zdiagnozowanych potrzeb mieszkańców przez aktywnie działających członków organizacji i Rad.

II.4. Inne płaszczyzny kreowania polityk

Gmina Miasta Gdańsk angażowała przedstawicieli organizacji pozarządowych do wyrażania swoich opinii, przekazywania komentarzy i współtworzenia koncepcji przedsięwzięć w różnorodnych formach. Wśród nich znaleźć można:

- ✓ koalicje na rzecz rewitalizacji, zawarte w celu wspólnego działania zmierzającego do poprawy sytuacji społecznej, poziomu i jakości życia mieszkańców gdańskich dzielnic: Gdańska Letnicy, Dolnego Wrzeszcza, Dolnego Miasta oraz Nowego Portu,
- ✓ porozumienie w celu realizacji budowy programu społecznego Centrum Aktywizacji Społecznej w Gdańsku Oruni,
- ✓ udział w pracach nad formułowaniem zapisów do Strategii Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych (ZIT),
- ✓ udział w pracach nad formułowaniem zapisów Strategii Obszaru Metropolitalnego Gdańsk-Sopot-Gdynia 2030,

- ✓ udział w pracach Forum Profilaktyki Uzależnień „Razem dla Gdańska”,
- ✓ udział w Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Gdańsku,
- ✓ mapowanie sąsiedztw w Gdańsku,
- ✓ konsultacje Lokalnego Modelu Ekonomii Społecznej,
- ✓ konsultacje Programu opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt,
- ✓ komisje grantowe we wszystkich wydziałach i jednostkach organizacyjnych Miasta Gdańska oceniające oferty w otwartych konkursach,
- ✓ członkostwo w zespołach roboczych:
 - Zespół ds. modelu Integracji Imigrantów w Gdańsku (od maja 2015 roku),
 - Zespół ds. Bezpieczeństwa Ekonomicznego i Wsparcia Osób Zadłużonych (od listopada 2015 roku),
 - Zespół ds. Gdańskiego Modelu Mieszkalnictwa Wspomaganego, Gdański Model Mieszkalnictwa dla Osób/Rodzin Zagrożonych Wykluczeniem Społecznym,
 - Model Wspierania Rozwoju Społeczności Lokalnych, w tym Model Domów Sąsiedzkich,
 - Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych,
 - Wojewódzki Zespół ds. Przeciwdziałania Handlowi Ludźmi,
 - Zespół roboczy ds. budowania marki „Wolontariat Miasta Gdańska”,
 - Zespół ds. opracowania projektu Programu Współpracy Miasta Gdańska z organizacjami pozarządowymi na 2016 rok,
 - Zespół ds. opracowania Wieloletniego Programu Współpracy Miasta Gdańska z organizacjami pozarządowymi na lata 2016 - 2020,
 - Zespół roboczy ds. tworzenia Gdańskiego Programu Ochrony Zdrowia Psychicznego.
 - Zespół tworzący Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Programów Alkoholowych,
 - Zespół ds. monitoringu i ewaluacji Programu Przeciwdziałania Narkomanii dla Gminy Miasta Gdańsk na lata 2013-2017,
 - Zespół ds. modelu pieczy zastępczej,
- ✓ Cykliczne spotkania przedstawicieli Wydziału Rozwoju Społecznego z organizacjami pozarządowymi oraz ekspertami z obszaru profilaktyki uzależnień i zdrowia, dotyczące konsultacji społecznych projektów: Gminnego Programu Przeciwdziałania

Narkomanii, Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Programu Profilaktyki i Promocji Zdrowia.

Przedstawiciele organizacji pozarządowych brali udział w cyklicznych **spotkaniach Prezydenta Miasta Gdańska z mieszkańcami**. W 2015 roku odbyło się jedno spotkanie z mieszkańcami Śródmieścia w ramach projektu „Mój dom, moja dzielnica, moje miasto” oraz siedem spotkań w ramach formuły „Twoja dzielnica, Twój Gdańsk” w dzielnicach: Zaspą Rozstaje, Brętowo, Stogi, Piecki - Migowo, Letnica, Ujeścisko - Łostowice oraz Przymorze Wielkie. Celem spotkań była możliwość bezpośredniego kontaktu i przybliżenia wizji rozwoju dzielnicy, jak również przekazania najbardziej zajmujących problemów lokalnych społeczności. W trakcie spotkań Prezydent wyróżniał najbardziej aktywnych liderów organizacji pozarządowych działających w danej dzielnicy.

Jak co roku odbyło się **Doroczne Obywatelskie Spotkanie Gdańszczan**, w którym udział wzięły różne grupy mieszkańców Gdańska: kombatancki, aktywni gdańscy seniorzy, samorządowcy, parlamentarzyści, radni miasta, dzielnic, przedstawiciele związków wyznaniowych, świata kultury, mediów, edukacji, organizacji pozarządowych, służb mundurowych, biznesu oraz pracujący w Gdańsku dyplomaci. Spotkanie to już po raz trzeci było okazją do nagrodzenia najbardziej zaangażowanych wolontariuszy i organizacji przyjaznych wolontariuszom.

W związku z obchodami 25-lecia samorządności Prezydent Miasta Gdańska wyróżnił i nagrodził **młode organizacje pozarządowe zaangażowane w działania obywatelskie** w Gdańsku. W ramach nagrody wyróżnionych zostało 5 młodych organizacji (do 3 lat działalności) w następujących kategoriach: Interesuję się, chcę wiedzieć; Angażuję się, chcę uczestniczyć; Mam pomysł, chcę działać; Mam opinię, chcę się wypowiedzieć oraz Młody potencjał. Nagrodą był kurs fundraisingu, dzięki któremu organizacje mogły rozwinąć swój potencjał i dotychczasowe działania skuteczniej pozyskując środki sponsorskie na realizację projektów. Każda z organizacji wypracowała swój indywidualny plan działania zgodny z celami, które sobie stawia i z możliwościami które ma. W ramach kursu zrealizowane zostały: szkolenia z zakresu fundraisingu; doradztwo związane z wdrożeniem fundraisingu w organizacji; proces przygotowania i zrealizowania kampanii fundraisingowej.

We współpracy z Gdańską Radą Organizacji Pozarządowych zorganizowano spotkanie Prezydenta Miasta Gdańska z przedstawicielami III sektora. W trakcie spotkania podsumowano dotychczasowe osiągnięcia, określono nowe wyzwania oraz plany co do wspólnych działań na kolejne lata.

Potencjalną płaszczyzną współpracy może stać się **Budżet Obywatelski**. Budżet partycypacyjny jest szansą na zaangażowanie obywateli, w tym organizacji pozarządowych w proces decydowania o lokalnych wydatkach i tym samym sprawowania władzy w samorządach oraz większą przejrzystość działań samorządu terytorialnego.

Przedstawiciele Gdańskiej Rady Organizacji Pozarządowych zostali powołani przez Prezydenta Miasta Gdańska na członków Zespołu Konsultacyjnego w celu przeprowadzenia na terenie Miasta Gdańska konsultacji społecznych projektu „Budżet Obywatelski 2015 w Gdańsku” oraz ocena formalno-prawna zgłoszonych projektów. W kolejnej edycji Budżetu - w 2015 roku - po raz pierwszy zostały przegłosowane projekty dedykowane działaniom na rzecz mieszkańców. Ich realizacja jest możliwa poprzez zlecenie dla organizacji pozarządowych, co nastąpi w 2016 roku.

II.5. Partnerstwa

W Strategii Rozwoju Gdańska 2030+ współpraca i partnerstwo to podstawowe wartości, na których ten rozwój ma się opierać, Miasto Gdańsk jako partner publiczny tworzy partnerstwa z organizacjami w celu realizacji określonych zadań. Partnerstwa te mogą być: terytorialne, projektowe czy branżowe.

Udział organizacji w budowanych partnerstwach zapewnia kompleksowość podejmowanych działań oraz tworzy wartości dodane. Wykorzystywanie wiedzy, doświadczenia i potencjału organizacji w realizacji projektów umożliwia osiągnięcie wymiernych korzyści i rezultatów.

Miasto Gdańsk zapraszało do zawierania partnerstw w ramach planowanych projektów własnych, jak i przyjmowało zaproszenia do projektów inicjowanych przez organizacje, kontynuowało też współpracę w realizowanych przedsięwzięciach, z których najważniejsze to:

Boosting Social Innovation - w 2015 roku Miasto Gdańsk zostało liderem międzynarodowego projektu „Boosting Social Innovation”, w ramach programu URBACT III (Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego), w którym uczestniczy 9 partnerów - miast UE. W październiku rozpoczęto działania realizujące gdański komponent projektu, w listopadzie powołano międzysektorową Lokalną Grupę URBACT, a przynależność do niej ma charakter otwarty. W składzie jest ponad 50 osób, nie tylko przedstawiciele różnych wydziałów Urzędu Miejskiego w Gdańsku, ale także środowiska biznesu i otoczenia wspierającego biznes (GFIG, Starter, Clipster) i ekonomię społeczną (Ośrodek Wsparcia Ekonomii Społecznej) oraz organizacji pozarządowych, wśród których są m.in. Gdańska Fundacja Przedsiębiorczości, Caritas Archidiecezji Gdańskiej, Fundacja RC, Fundacja Kreatywni, Gdańska Fundacja Innowacji Społecznej. Celem działania grupy będzie wypracowanie Zintegrowanego Planu Działania, który ma dotyczyć sposobów stymulowania i rozwijania innowacji społecznych w Gdańsku.

Miasto Gdańsk rozpoczęło także działania jako partner projektu „CHANGE! - społeczne planowanie usług publicznych” realizowanego również w ramach programu URBACT III. W 2015 roku powołana została Lokalna Grupa URBACT tego projektu. Grupa ma charakter interdyscyplinarny, w jej skład wchodzi przedstawiciele organizacji pozarządowych, domów sąsiedzkich, administracji publicznej i przedstawiciele środowiska akademickiego. Grupa pracować będzie nad aktualizacją modelu aktywizacji społeczności lokalnych. Ważnym elementem prac grupy jest włączenie samych zainteresowanych i osób korzystających z usług na rzecz społeczności lokalnych do prac nad kształtem systemu wspierania społeczności lokalnych.

Na podstawie podpisanego w listopadzie 2014 roku porozumienia dotyczącego budowy gdańskiego modułu „Metropolitalnego Systemu Aktywizacji Społeczno-Zawodowej”, planowanego do realizacji w ramach Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych na terenie Gdańska kontynuowano szeroką współpracę partnerską Urzędu Miejskiego z 11 organizacjami pozarządowymi: Regionalnym Centrum Wolontariatu, Stowarzyszeniem Morena, Pomorskim Forum na rzecz Wychodzenia z Bezdomności, Towarzystwem Profilaktyki Środowiskowej „Mrowisko”, Polskim Stowarzyszeniem na rzecz Osób z Upośledzeniem Umysłowym, Towarzystwem Pomocy im. św. Brata Alberta Koło Gdańskie, Fundacją Regionalne Centrum Informacji i Wspomagania Organizacji Pozarządowych, Gdańską Fundacją Innowacji Społecznej, Caritas Archidiecezji Gdańskiej, Centrum Partycypacji Społeczno-Ekonomicznej, Fundacją Sprawni Inaczej.

W ramach projektu SWITCH współpracowano z Polską Unią Mobilności Aktywnej. W ramach współpracy przeprowadzono wszystkie zaplanowane działania: organizację Kongresu Mobilności Aktywnej, realizowano postanowienia Gdańskiej Karty Mobilności Aktywnej, współpracowano w ramach PUMA.

W ramach umowy partnerskiej z dnia 31 marca 2015 r. wraz z Gdańską Fundacją Innowacji Społecznej realizowano projekt „Zamieszkać u siebie” w ramach programu Obywatele dla Demokracji, finansowanego z Funduszy EOG. Efektem działań będzie wypracowany i pilotażowo wdrożony program mieszkalnictwa wspieranego dla wychowanków placówek opiekuńczo - wychowawczych w Gdańsku.

23 czerwca 2015 roku Gmina Miasta Gdańska zawarła umowę ramową ze Związkiem Harcerstwa Polskiego na organizację XXV Światowego Jamboree Skautowego Polska 2023 - globalnego wydarzenia Światowej Organizacji Ruchu Skautowego oraz imprez poprzedzających to wydarzenie - Światowego Złotu Związku Harcerstwa Polskiego w 2018 roku i Europejskiego Jamboree Skautowego w 2021 roku (w przypadku przyznania przez Światową Organizację Ruchu Skautowego lokalizacji w Polsce, Mieście Gdańsku). 18 grudnia 2014 roku Rada Miasta Gdańska podjęła uchwałę w sprawie gotowości Miasta do organizacji.

W obszarze pomocy społecznej w lipcu 2015 roku ogłoszono **otwarty nabór ofert na zawarcie partnerstwa** na realizację projektu planowanego do realizacji w ramach konkursu Nr RPPM.06.01.02-IZ-01-22-001/15 ogłoszonego przez Zarząd Województwa Pomorskiego w ramach Poddziałania 6.1.2 „Aktywizacja społeczno-zawodowa”, Działanie 6.1 „Aktywna integracja”, Oś Priorytetowa 6 „Integracja” Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Pomorskiego na lata 2014 - 2020. Celem Projektu jest wspieranie 1) osób i rodzin z terenu Miasta Gdańska dotkniętych i zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym, w tym osób z niepełnosprawnościami, w zakresie zwiększania zatrudnienia poprzez wdrażanie kompleksowych programów aktywizacji społeczno - zawodowej, w oparciu o ścieżkę reintegracyjną stworzoną indywidualnie dla każdego uczestnika wsparcia, z wykorzystaniem usług aktywnej integracji o charakterze społecznym, zawodowym i edukacyjnym, 2) otoczenia osób i rodzin dotkniętych i zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym rozumiane jako wsparcie uzupełniające, niezbędne do aktywizacji osób i rodzin ww. osób i rodzin, poprzez wdrażanie środowiskowych form aktywizacji społecznej. Po przeprowadzeniu procedury wybrano do współpracy: Towarzystwo Pomocy im. św. Brata Alberta Koło Gdańskie, Zakład Doskonalenia Zawodowego, Polskie Stowarzyszenie na Rzecz Osób z Upośledzeniem Umysłowym Koło w Gdańsku oraz Fundację Oparcia Społecznego Aleksandry FOSA.

W obszarze edukacji grudniu 2015 roku ogłoszono otwarty **nabór partnerów** spoza sektora finansów publicznych **na zawarcie partnerstwa** w celu przygotowania i realizacji projektu planowanego do przeprowadzenia w ramach konkursu Nr RPPM.03.02.01-IZ-01-22-001/15 ogłoszonego przez Zarząd Województwa Pomorskiego w ramach Poddziałania 3.2.1 „Jakość edukacji ogólnej”, Działanie 3.2 „Edukacja Ogólna” Oś Priorytetowa III „Edukacja”, Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Pomorskiego na lata 2014 - 2020. Celem Projektu jest poprawa jakości edukacji ogólnej poprzez realizację m.in. kompleksowego wsparcia szkół i placówek systemu oświaty, oparte na wszechstronnej diagnozie szkół i placówek systemu oświaty, działań przyczyniających się do wzrostu u uczniów poziomu kompetencji kluczowych niezbędnych na rynku pracy, przekładającego się na poprawę wyników egzaminów zewnętrznych i - w dłuższej perspektywie - na lepsze przygotowanie uczniów do potrzeb rynku pracy oraz wsparcie doskonalenia zawodowego nauczycieli, przede wszystkim w zakresie przygotowania do kształcenia kompetencji kluczowych oraz pracy z uczniami o specjalnych potrzebach edukacyjnych, w szczególności uczniów z niepełnosprawnościami lub z zaburzeniami rozwoju.

ROZDZIAŁ III. REALIZACJA ZADAŃ PUBLICZNYCH

W 2015 roku obowiązywał Program współpracy Miasta Gdańska z organizacjami pozarządowymi na rok 2015 przyjęty uchwałą Rady Miasta Gdańska nr LVIII/1448/14 z dnia 30 października 2014 roku. Obowiązywał także Wieloletni Program współpracy Miasta Gdańska z organizacjami pozarządowymi na lata 2011 - 2015 przyjęty Uchwałą nr LIII/1535/10 z dnia 28 października 2010 roku, zmienioną Uchwałą nr XX/377/11 z dnia 24 listopada 2011 roku.

W sprawozdawanym Programie rocznym wskazano formy współpracy finansowej i pozafinansowej pomiędzy Miastem a organizacjami pozarządowymi, przytoczone we wprowadzeniu do niniejszego dokumentu.

W ramach współpracy finansowej zlecane są zadania z obszarów działalności pożytku publicznego w trybie otwartych konkursów ofert lub w trybie pozakonkursowym udzielania dotacji - zgodnie z art. 19a ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie.

Zlecenie realizacji zadań publicznych może mieć formę powierzenia wykonywania zadań publicznych tj. pełnego finansowania realizacji, lub wspierania wykonywania zadań publicznych tj. częściowego dofinansowania realizacji.

III.1. Priorytety współpracy

Podstawowe cele postawione w Programie Współpracy na 2015 rok określono z uwzględnieniem aktualnych potrzeb sektora pozarządowego, społeczności lokalnych Gdańska oraz założeń dokumentów strategicznych z zakresu polityki społecznej.

Celem głównym współpracy Miasta Gdańska z organizacjami na rok 2015 było **kreowanie aktywności obywatelskiej, współodpowiedzialności, samoorganizacji oraz włączenia społecznego poprzez rozwój aktywności organizacji w Mieście** poprzez następujące cele szczegółowe:

- 1) zwiększenie zaangażowania lokalnych organizacji w procesy projektowania lokalnego rozwoju i podejmowania decyzji oraz wzmocnienie ich potencjału,
- 2) rozwój zakresów współpracy o nowe obszary,
- 3) rozwój potencjału wolontariackiego oraz aktywności prospołecznej,
- 4) kształtowanie prozdrowotnych postaw mieszkańców i propagowanie zdrowego stylu życia,
- 5) rozwój integracji w dzielnicach,
- 6) budowa kompleksowego systemu wsparcia mieszkańców,

7) zwiększenie udziału organizacji w realizację polityki kulturalnej Miasta.

Zarówno cel główny jak i cele szczegółowe były realizowane z uwzględnieniem zasad pomocniczości, suwerenności stron, partnerstwa, efektywności, uczciwej konkurencji oraz jawności.

III.2. Zlecenie zadań z udzieleniem dotacji, w tym w trybie pozakonkursowym art. 19a

Sprawozdanie z realizacji zadań zleconych organizacjom pozarządowym i innym podmiotom wymienionym w art. 3 ust. 3 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie obejmuje współpracę wszystkich wydziałów Urzędu Miejskiego w Gdańsku oraz jednostek podległych samorządowi lokalnemu. Zlecenie realizacji zadań publicznych następuje po przeprowadzeniu otwartego konkursu ofert lub w pozakonkursowym trybie udzielania dotacji zgodnie z art. 19a ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (tzw. mały grant).

Ogółem na współpracę finansową z organizacjami pozarządowymi w ramach trybów określonych w ustawie o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie wydatkowano z budżetu Miasta Gdańska łącznie kwotę 39 272 436,65 zł (2014 - 37 495 522,57 zł), co wskazuje na wzrost o 4,7% w stosunku do roku poprzedniego. W przeliczeniu na jednego mieszkańca Gdańska kwota wyniosła 85,04 zł (2014 - 81,2 zł). Kwota ogólna stanowiła 1,5% (2014 - 1,3%) zrealizowanych wydatków Miasta (2 534 477 868 zł). Bez ujęcia wydatków majątkowych (1 922 291 913 zł) łączna kwota dofinansowania stanowiła 2,0% wydatków Miasta.

Zaplanowane zadania w ramach wszystkich obszarów zostały zrealizowane na satysfakcjonującym poziomie. W ramach obszaru „Pomoc społeczna, w tym pomoc rodzinom i osobom w trudnej sytuacji życiowej, jak również w zakresie wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej oraz wyrównywania szans tych rodzin i osób” wydatkowano 71,5% ogólnej kwoty. 8,7% stanowiły dotacje na zadania w ramach „Przeciwdziałania uzależnieniom i patologiom społecznym”, a 7,1% na „Kulturę, sztukę, ochronę dóbr kultury i dziedzictwa narodowego”.

Tabela nr 1. Wartość środków przekazanych w ramach Programu współpracy w Gdańsku w 2015 roku (Źródło: dane własne Urzędu Miejskiego).

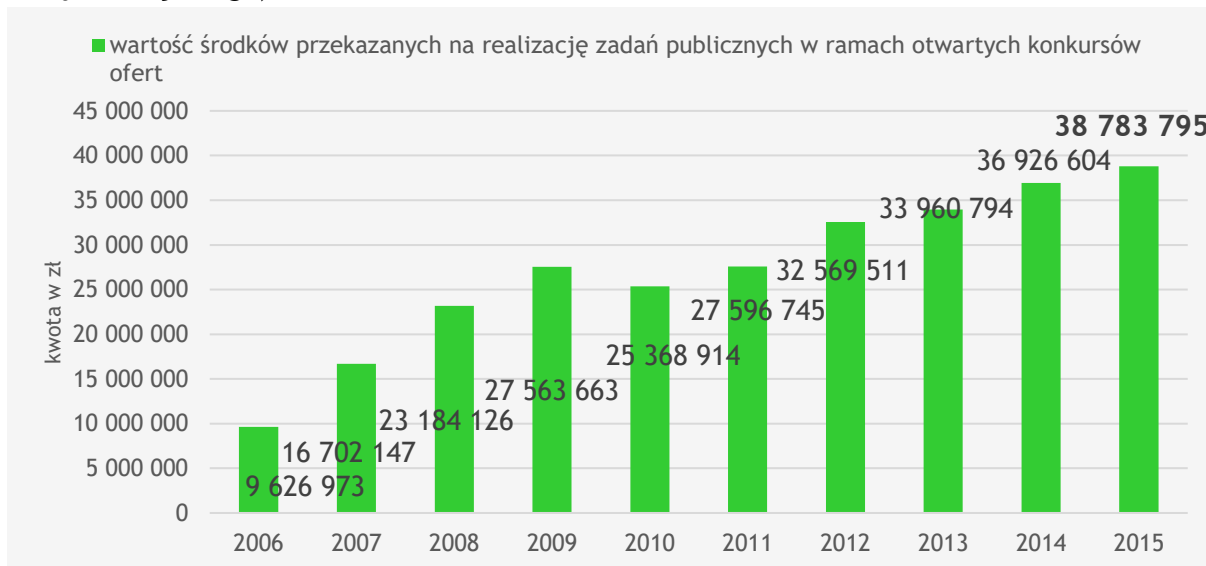
Lp.	Nazwa obszaru współpracy	Kwota dotacji	Udział procentowy
	RAZEM	39 272 436,65 zł	100,0%
1.	Pomoc społeczna, w tym pomoc rodzinom i osobom w trudnej sytuacji życiowej, jak również w zakresie wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej oraz wyrównywania szans tych rodzin i osób	28 098 204,00 zł	71,5%
2.	Rehabilitacja społeczna osób niepełnosprawnych	220 000,00 zł	0,6%
3.	Przeciwdziałanie uzależnieniom i patologiom społecznym	3 440 145,00 zł	8,7%
4.	Ochrona i promocja zdrowia	74 500,00 zł	0,2%
5.	Współpraca ze środowiskiem kibiców oraz promowanie pozytywnych wzorców kibicowania	160 000,00 zł	0,4%
6.	Wspieranie przedsięwzięć związanych z utworzeniem małych placów zabaw i budową ogólnodostępnych boisk	600 000,00 zł	1,5%
7.	Kultura, sztuka, ochrona dóbr kultury i dziedzictwa narodowego	2 797 398,65 zł	7,1%
8.	Edukacja, oświata i wychowanie	132 000,00 zł	0,3%
9.	Wypoczynek dzieci i młodzieży	250 000,00 zł	0,6%
10.	Ekologia i ochrona zwierząt oraz ochrona dziedzictwa przyrodniczego	1 038 339,00 zł	2,7%
11.	Promocja zatrudnienia, aktywizacja lokalnego rynku pracy i rehabilitacja zawodowa osób niepełnosprawnych	29 750,00 zł	0,1%
12.	Działalność wspomagająca rozwój gospodarczy, w tym rozwój przedsiębiorczości	65 000,00 zł	0,2%
13.	Działalność na rzecz osób w wieku emerytalnym	170 000,00 zł	0,4%
14.	Zapewnienie obsługi psychologicznej i prawnej ofiarom dyskryminacji i naruszania praw człowieka	10 000,00 zł	0,1%
15.	Promocja i organizacja wolontariatu	294 000,00 zł	0,8%
16.	Działalność wspomagająca technicznie, szkoleniowo i informacyjnie organizacje	130 000,00 zł	0,3%
17.	Wspieranie rozwoju społeczności lokalnej	794 553,00 zł	2,1%
18.	Wspieranie zadań z zakresu porządku publicznego oraz ratownictwa i ochrony ludności	24 940,00 zł	0,1%
19.	Pozostała działalność	30 000,00 zł	0,1%
20.	Rewitalizacja społeczna dzielnic objętych Programem Rewitalizacji	623 607,00 zł	1,5%
21.	Podnoszenie jakości przestrzeni miejskiej	290 000,00 zł	0,7%

Realizując zadania publiczne na rzecz mieszkańców Gdańska organizacje pozarządowe zaangażowały w realizację zadań wkład własny w wysokości 4 021 370,82 zł (2014 - 4 208 204,02 zł), co wskazuje na kolejny rok spadku - o 4,4% w stosunku do roku poprzedniego. Zmieniła się jednakże struktura wnoszonego wkładu przez organizacje: wkład finansowy wzrósł o 0,9% do kwoty 2 570 561,12 zł, wartość wkładu pozafinansowego spadła o 12,6% do 1 450 809,70 zł. Może być to związane z otwartą polityką Miasta wobec zadań wspieranych, w których minimalna kwota wkładu finansowego wynosi 1%, co umożliwia realizację zadań nowym lub niezamierzonym organizacjom.

Otwarte konkursy ofert prowadzone były przez tematycznie właściwe wydziały Urzędu Miejskiego (Wydział Rozwoju Społecznego, Wydział Środowiska, Wydział Polityki Gospodarczej, Wydział Urbanistyki i Architektury, Biuro Prezydenta ds. Kultury, Biuro Prezydenta ds. Sportu), Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie oraz Powiatowy Urząd Pracy. W 2015 roku zorganizowano łącznie 21 otwartych konkursów ofert.

Wartość środków przekazanych na dofinansowanie zadań publicznych w ramach konkursów dla organizacji pozarządowych systematycznie wzrasta. W 2015 roku ogólna kwota wyniosła 38 783 794 ,80 zł, wzrost o 5,0% w stosunku do roku poprzedniego.

Wykres nr 5. Wartość środków przekazanych na realizację zadań publicznych w ramach otwartych konkursów ofert w Gdańsku w latach 2006 - 2015 (Źródło: dane własne Urzędu Miejskiego).

Jak obrazuje wykres nr 5 kwota przekazywanych dotacji po przeprowadzonych otwartych konkursach ofert systematycznie rośnie, co wskazuje na rozszerzanie obszarów współpracy i korzystanie z potencjału organizacji w realizacji zadań publicznych przez Miasto Gdańsk. Umowy w roku sprawozdawczym realizowane są na podstawie umów zawartych po otwartych konkursach ofert obejmujących rok obowiązywania rocznego Programu współpracy lub na podstawie umów zawartych w tym samym trybie w latach wcześniejszych.

Tabela nr 2. Liczba ofert i liczba umów w Gdańsku w 2015 roku (Źródło: dane własne Urzędu Miejskiego).

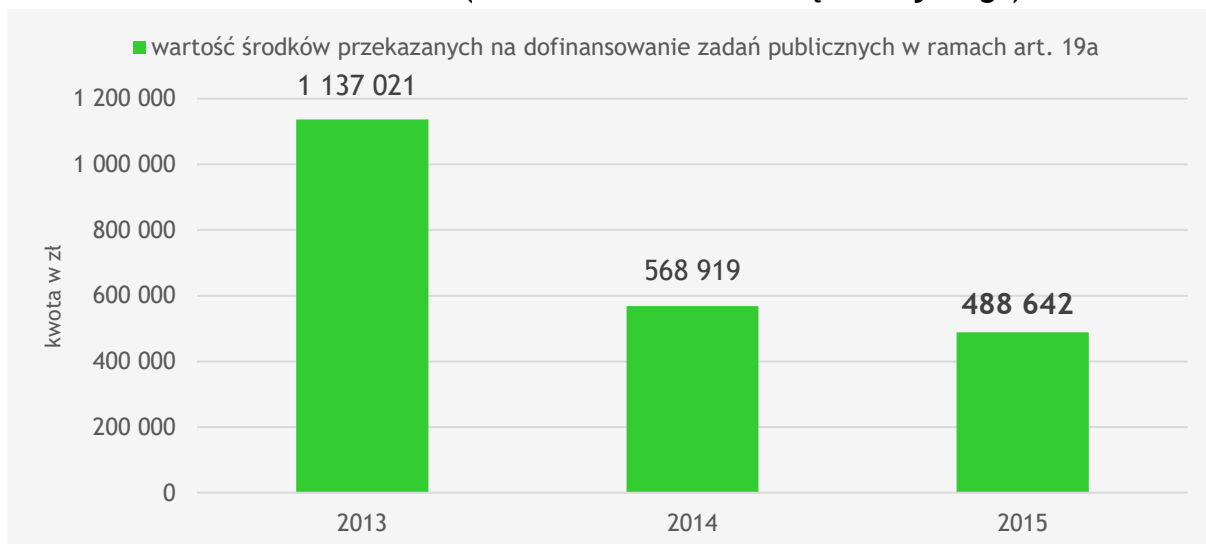
Lp.	Nazwa obszaru współpracy	Liczba ofert	Liczba umów
	RAZEM	1 240	651
1.	Pomoc społeczna, w tym pomoc rodzinom i osobom w trudnej sytuacji życiowej, jak również w zakresie wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej oraz wyrównywania szans tych rodzin i osób	281	201
2.	Rehabilitacja społeczna osób niepełnosprawnych		
3.	Przeciwdziałanie uzależnieniom i patologiom społecznym		
4.	Ochrona i promocja zdrowia	19	11
5.	Współpraca ze środowiskiem kibiców oraz promowanie pozytywnych wzorców kibicowania	1	1
6.	Wspieranie przedsięwzięć związanych z utworzeniem małych placów zabaw i budową ogólnodostępnych boisk	16	12
7.	Kultura, sztuka, ochrona dóbr kultury i dziedzictwa narodowego	476	164
8.	Edukacja, oświata i wychowanie	72	27
9.	Wypoczynek dzieci i młodzieży	63	32
10.	Ekologia i ochrona zwierząt oraz ochrona dziedzictwa przyrodniczego	49	32
11.	Promocja zatrudnienia, aktywizacja lokalnego rynku pracy i rehabilitacja zawodowa osób niepełnosprawnych	2	2
12.	Działalność wspomagająca rozwój gospodarczy, w tym rozwój przedsiębiorczości	2	1
13.	Działalność na rzecz osób w wieku emerytalnym	44	28
14.	Zapewnienie obsługi psychologicznej i prawnej ofiarom dyskryminacji i naruszania praw człowieka	3	3
15.	Promocja i organizacja wolontariatu	37	21
16.	Działalność wspomagająca technicznie, szkoleniowo i informacyjnie organizacje	11	9
17.	Wspieranie rozwoju społeczności lokalnej	111	67
18.	Wspieranie zadań z zakresu porządku publicznego oraz ratownictwa i ochrony ludności	1	1
19.	Pozostała działalność	1	1
20.	Rewitalizacja społeczna dzielnic objętych Programem Rewitalizacji	38	24
21.	Podnoszenie jakości przestrzeni miejskiej	1	1

Łącznie we wszystkich trybach ustawy wpłynęło 1 240 ofert, zawarto 651 umów, 593 umowy w formie wsparcia (dofinansowania zadania) oraz 58 umów w formie powierzenia (finansowania zadania). Realizowano 84 umowy wieloletnie.

W ramach konkursów dla organizacji pozarządowych powoływane były komisje konkursowe, składające się z sześciu osób - po trzech przedstawicieli Prezydenta Miasta Gdańska i trzech przedstawicieli lokalnych organizacji pozarządowych wskazanych przez Gdańską Radę Organizacji Pozarządowych. Celem komisji było zaopiniowanie i rekomendowanie wniosków organizacji pozarządowych do dofinansowania ze środków budżetu Miasta Gdańska Prezydentowi Miasta.

W trybie pozakonkursowym zgodnie z art. 19a ustawy w 2015 roku dofinansowano łącznie 69 projektów (2014 - 74) na kwotę 488 641,85 zł. Każda z umów w ww. trybie nie może przekraczać kwoty 10 000 zł udzielonej dotacji. Spadek w liczbie umów i przyznanych kwot pokazuje, iż wcześniej realizowane zadania w tym trybie wchodzą do stałego kanonu zadań Miasta. Z budżetu Wydziału Rozwoju Społecznego wydatkowano 177 848 zł na 30 zadań. Biuro Prezydenta ds. Kultury podpisało w tym trybie 35 umów na łączną kwotę 274 893,85 zł, a Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie 4 umowy dotacyjne na kwotę 35 900 zł.

Wykres nr 6. Wartość środków przekazanych na dofinansowanie w ramach art. 19a w Gdańsku w latach 2013 - 2015 (Źródło: dane własne Urzędu Miejskiego).

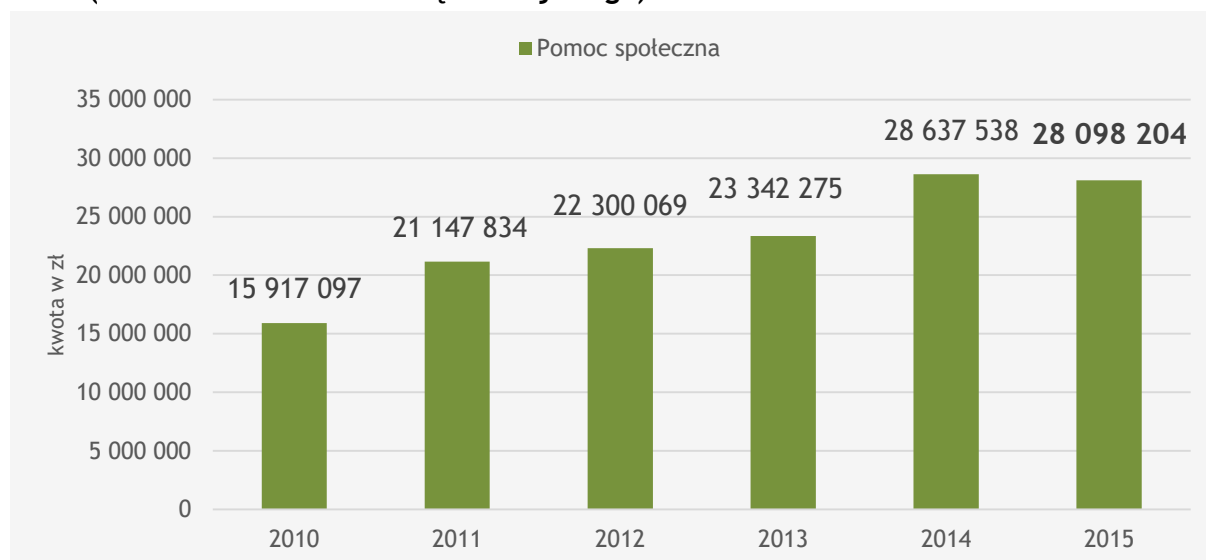
III.2.1. Budowa kompleksowego systemu wsparcia mieszkańców

W 2015 roku w zakresie budowy systemu wsparcia mieszkańca koncentrowano się na działaniach w sferze pomocy społecznej, działalności na rzecz osób niepełnosprawnych, zapewnieniu obsługi prawnej ofiarom dyskryminacji i naruszania praw człowieka oraz zadaniach z zakresu porządku publicznego oraz ratownictwa i ochrony ludności.

Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Gdańsku przeprowadził 7 otwartych konkursów ofert w zakresie pomocy społecznej, w tym pomocy rodzinom i osobom w trudnej sytuacji życiowej, wyrównywania szans tych rodzin i osób, rehabilitacji społecznej osób niepełnosprawnych oraz przeciwdziałaniu uzależnieniom i patologiom społecznym. W ramach konkursów złożono 201 ofert, z których do realizacji wybrano 145 projektów. Zawarto 44 umowy na okres dłuższy niż rok, 15 umów zawarto w latach wcześniejszych. Łącznie realizowano 147 umów, z tego 96 w formie wsparcia oraz 51 w formie powierzenia.

Ogólna wartość środków przeznaczonych na realizację zadań w zakresie pomocy społecznej, w tym pomocy rodzinom i osobom w trudnej sytuacji życiowej oraz wyrównanie szans tych rodzin i osób w 2015 roku to 28 098 204 zł.

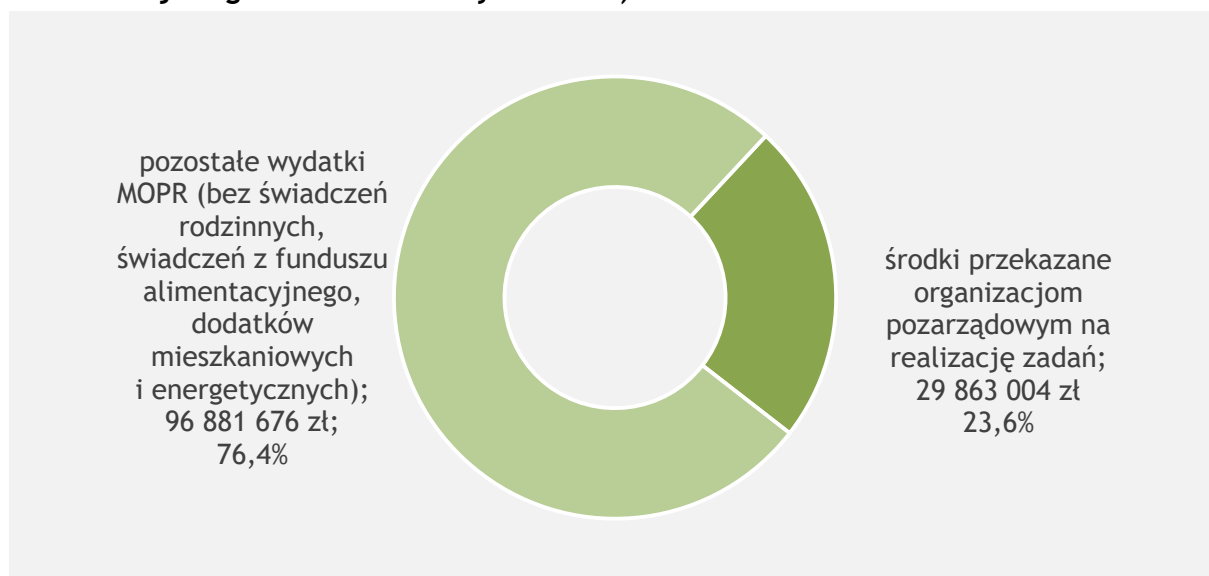
Wykres nr 7. Wartość przekazanych środków w obszarze w Gdańsku w latach 2010 - 2015 (Źródło: dane własne Urzędu Miejskiego).

W ramach zadań organizacje pozarządowe realizowały szerokie spektrum zadań m.in. usługi społeczne na rzecz mieszkańców, prowadzenie placówek - wsparcia dziennego, schronisk, zapewnienie miejsc w domach pomocy społecznej. Organizacje wychodziły też naprzeciw potrzebom i podejmowały wyzwanie realizacji nowych zadań. W 2015 roku rozpoczęto współpracę w zakresie „Zapewnienia i dostarczania do domu gorącego posiłku dla osób starszych” oraz „Przygotowania standardów i miejsca do prowadzenia

specjalistycznej placówki pomocy społecznej dla osób uzależnionych od alkoholu”. Jak obrazuje wykres nr 8 organizacje w trybie zlecenia w ramach ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie realizowały zadania o wartości prawie ¼ budżetu MOPR (bez świadczeń rodzinnych, świadczeń z funduszu alimentacyjnego, dodatków mieszkaniowych i energetycznych).

Wykres nr 8. Udział procentowy środków przekazanych organizacjom pozarządowym w budżecie Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Gdańsku w 2015 roku (Źródło: dane własne Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie).

Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie przeprowadził także zadania w zakresie **rehabilitacji społecznej osób niepełnosprawnych**. Dofinansowano 28 projektów na łączną kwotę 220 000 zł. Finansowane zadania wspierały wszelkie formy aktywności osób z różnymi formami niepełnosprawności, od zajęć edukacyjno-terapeutycznych, rehabilitacyjnych, sportowych, rekreacyjnych, turystycznych i artystycznych, po integracyjne, usamodzielniające czy archeologiczno-historyczne. Zadania w tym zakresie były wspierane finansowo głównie w ramach środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych.

W ramach konkursu na zadanie **zapewnienie obsługi psychologicznej i prawnej ofiarom dyskryminacji i naruszania praw człowieka** złożono 3 oferty, z których dofinansowano 3 na łączną kwotę 10 000 zł. Dofinansowane zadania objęły poradnictwo w zakresie dyskryminacji i łamania praw człowieka, poradnictwo antymobbingowe oraz pomoc psychologiczną i prawną dla homoseksualnych i transpłciowych osób w kryzysie. Organizacje zaangażowały 2 130 zł własnych środków finansowych oraz 3 335 zł wkładu pozafinansowego, co łącznie stanowiło 54,7% przyznanej dotacji.

W obszarze wspierania zadań z zakresu porządku publicznego oraz ratownictwa i ochrony ludności zlecono zadanie polegające na dodatkowym zabezpieczeniu medycznym przestrzeni publicznej podczas dużych imprez i innych wydarzeń odbywających się w Gdańsku - w 2015 roku było ich łącznie 28. Do zaangażowanych przez Miasto Gdańsk w formie dotacji 24 940 zł, organizacja włączyła 30 496,45 zł tj. 122,3% środków miejskich. W ramach wkładu 9 989,45 zł było wkładem finansowym, a 20 507,00 zł było wkładem pozafinansowym.

III.2.2. Kształtowanie prozdrowotnych postaw mieszkańców i propagowanie zdrowego stylu życia

W zakresie ochrony i promocji zdrowia podpisano 11 umów na łączną kwotę 74 500 zł. Zadania dotyczyły prowadzenia akcji i programów informacyjnych oraz programów profilaktycznych celem zwiększenia świadomości w zakresie konieczności prowadzenia zdrowego stylu życia, w tym kampanie informacyjne o pozytywnych skutkach regularnego picia wody, nie paleniu papierosów, także nauka samobadania piersi czy wsparcie młodych mam. Ponadto, działań profilaktycznych w zakresie HIV/AIDS skierowanych do dzieci i młodzieży oraz działań wspierających funkcjonowanie osób żyjących z HIV, chorych na AIDS, ich rodzin i bliskich. Łączna liczba beneficjentów tego zadania wyniosła 5 855 osób, wśród nich 50,7% dzieci i młodzieży, 45,9% osób dorosłych oraz 3,4% osób starszych. W tym obszarze organizacje pozarządowe wniosły wkład własny w wysokości 17 607,93 zł, w tym wkład finansowy wyniósł 9 729,93 zł, co stanowiło 13,1% wielkości zaangażowanych środków miejskich oraz 7 878 zł w formie wsparcia pozafinansowego.

Znaczącym obszarem jest przeciwdziałanie uzależnieniom i patologiom społecznym, w ramach którego realizowane są zadania wynikające z Programu Przeciwdziałania Narkomanii oraz Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych. Zadania zlecane były przez Urząd Miejski oraz Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie. Łącznie przekazano 3 440 145 zł.

Urząd realizował 54 umowy, z czego 53 w formie wsparcia i 1 w formie powierzenia.

Wśród działań w zakresie przeciwdziałania narkomanii znajdowały się m.in.:

- ✓ działania profilaktyczne w zakresie przeciwdziałania narkomanii skierowane do dzieci, młodzieży i ich rodzin - 101 775 zł,
- ✓ podniesienie poziomu wiedzy i umiejętności rodziców i opiekunów z zakresu przeciwdziałania narkomanii: 42 000 zł,

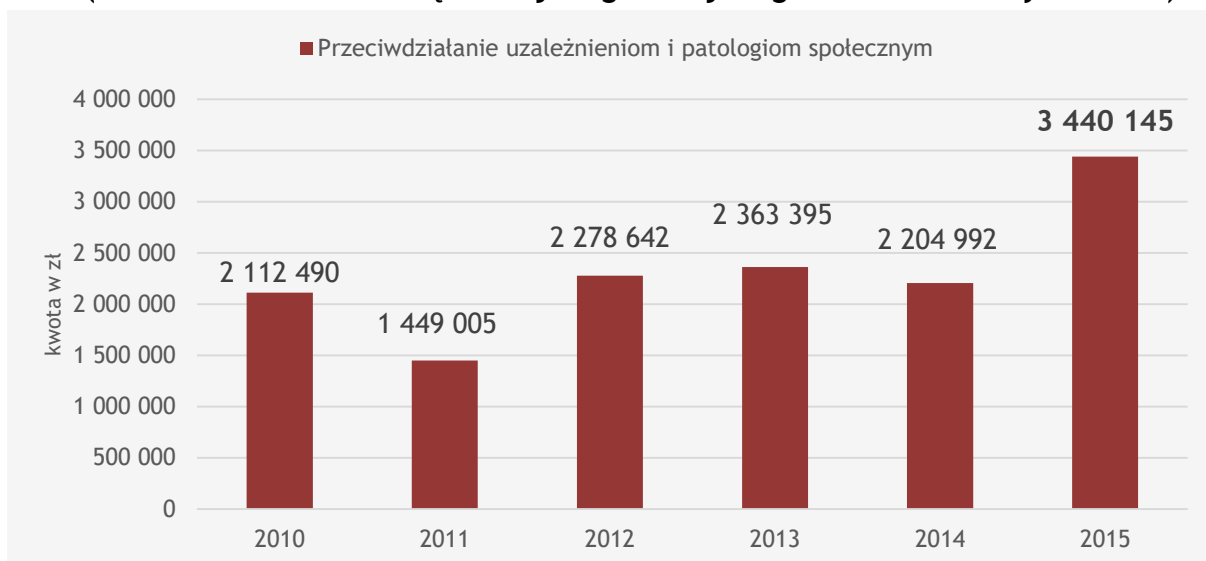
- ✓ rozwój oferty profilaktycznej w zakresie przeciwdziałania narkomanii dla studentów - 20 000 zł,
- ✓ szkolenia z zakresu przeciwdziałania narkomanii dla różnych grup zawodowych stykających się z problemem narkomanii - 50 000 zł,
- ✓ mobilne działania profilaktyczne - rozszerzenie działań profilaktycznych skierowanych do dzieci i młodzieży eksperymentującej ze środkami psychoaktywnymi na terenie osiedli, blokowisk pozbawionych do tej pory takiej oferty z wykorzystaniem samochodu stanowiącego własność Gminy Miasta Gdańsk (umowa wieloletnia) - 100 000 zł,
- ✓ rozwój programów postterapeutycznych dla osób dorosłych po zakończonej terapii (umowa wieloletnia) - 33 000 zł,
- ✓ prowadzenie mieszkania readaptacyjnego dla osób dorosłych po zakończonej terapii uzależnienia od narkotyków, wsparcie procesu readaptacji, interwencja kryzysowa (umowa wieloletnia) - 70 000 zł.

Wśród działań w zakresie przeciwdziałania alkoholizmowi znajdowały się m.in.:

- ✓ dofinansowanie realizacji środowiskowych programów/projektów profilaktycznych realizowanych metodą pracy ulicznej - streetworkingu - 120 725 zł,
- ✓ dofinansowanie realizacji programów /projektów mających na celu udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe, pomocy psychospołecznej i prawnej a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie - 125 000 zł,
- ✓ dofinansowanie realizacji programów/projektów służących rehabilitacji - działań podtrzymujących zmianę u osób uzależnionych po zakończeniu leczenia uzależnienia, utrwalających efekty leczenia, służących zdrowieniu oraz pomagających w podejmowaniu i realizacji zadań wynikających z pełnienia ról społecznych oraz integrujących osoby uzależnione ze społecznością lokalną i jej najbliższym otoczeniem (wsparcie działalności klubów abstynenta i utrzymania życia w trzeźwości) - 110 000 zł,
- ✓ wsparcie zatrudnienia socjalnego poprzez realizację programów/projektów z zakresu reintegracji zawodowej i społecznej osób zagrożonych wykluczeniem społecznym - 100 000 zł,
- ✓ powierzenie organizacji pozarządowej prowadzenia pogotowia socjalnego dla osób nietrzeźwych w Gdańsku (umowa wieloletnia) - 945 000 zł.

Ogólna liczba beneficjentów zadań publicznych w tym obszarze wyniosła 13 440 osób. Organizacje pozarządowe zaangażowały po swojej stronie 322 pracowników oraz 150 wolontariuszy. Finansowy wkład własny wyniósł 72 323,53 zł, pozafinansowy wkład organizacji 76 739 zł. Jak wskazują dane ogólna kwota przekazywana organizacjom pozarządowym w tym obszarze wzrasta, co świadczy o docenianiu profesjonalizmu III sektora.

Wykres nr 9. Wartość przekazanych środków w obszarze w Gdańsku w latach 2010 - 2015 (Źródło: dane własne Urzędu Miejskiego i Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie).

III.2.3. Edukacja, kształtowanie postaw pro-rozwojowych mieszkańców Gdańska

W analizowanym roku kontynuowano wsparcie w zakresie **edukacji, oświaty i wychowania**, w którym zrealizowano 27 projektów o łącznej wartości dotacji 132 000 zł. W konkursie wpłynęły 72 oferty, co wskazuje na szczególnie duże potrzeby w tym obszarze. Zrealizowane projekty obejmowały szeroki zakres od zajęć edukacyjno-rekreacyjnych, wycieczek edukacyjnych, konkursów wiedzy z zakresu zdrowego stylu życia, zajęć wyrównawczych dla dzieci rodzin dysfunkcyjnych, artystycznych, sportowo-rekreacyjnych czy korygująco-kompensacyjnych do warsztatów fotograficznych, zajęcia edukacyjno-rozwojowych, kulturalno-artystycznych, wyrównujących szanse edukacyjne dzieci i młodzieży niepełnosprawnej oraz rozwijających zainteresowania i uzdolnienia. Organizacje pozarządowe wniosły wkład własny w znaczącej wysokości tj. 83 306,67 zł tj. 63,1% wartości środków miejskich. Wkład finansowy stanowił 63,7% wkładu ogółem (53 056,67 zł). Działaniami objęto łącznie 4 038 dzieci i młodzieży.

W 2015 roku kwotą 250 000 zł wsparto organizację **wypoczynku dzieci i młodzieży**. Dofinansowano realizację 32 projektów. Były to kolonie, półkolonie, obozy sportowe, taneczne, żeglarskie, wędrownie, artystyczne, turystyczno - krajoznawcze, ekologiczne, żeglarskie i edukacyjne, a także obozy harcerskie. Wypoczynek letni zorganizowano dla 1 172 dzieci i młodzieży łącznie. Organizacje zaangażowały prawie dwukrotnie więcej środków finansowych niż wartość dotacji tj. 469 114,55 zł, jednakże należy tu wliczyć

wpłaty i opłaty adresatów zadania. Ponadto, wartość wkładu pozafinansowego określono na 79 750 zł.

W 2015 roku przeprowadzono także otwarty konkurs ofert na zadania z zakresu **działalności na rzecz osób w wieku emerytalnym**. Zadanie miało na celu zapobieganie wykluczeniu społecznemu osób starszych poprzez prowadzenie zajęć aktywizujących dla seniorów. Złożono 44 oferty, z których dofinansowano 28 projektów na łączną kwotę 170 000 zł. Zadania miały na celu podniesienie sprawności fizycznej i intelektualnej i obejmowały zajęcia ruchowe, aktywizujące, plastyczne, edukacyjne w zakresie obsługi komputera, Internetu, języków obcych czy udzielania pierwszej pomocy oraz opieki nad chorym w domu. Dodatkowo przeprowadzono spotkania dotyczące poradnictwa obywatelskiego dla seniorów tworząc jednocześnie sieć punktów poradniczych przy klubach seniora. Projektami objętych było 3 235 osób. Udział organizacji w realizacji zadania był znaczny - wartość wkładu finansowego wyniosła 23 495,91 zł, wartość wkładu pozafinansowego 28 320,40 zł, co stanowiło 30,5% zaangażowanych środków budżetowych.

W ramach zadania **współpraca ze środowiskiem kibiców oraz promowanie pozytywnych wzorców kibicowania** w 2015 roku kontynuowano z sukcesem realizację popularnego już projektu pt. Kibice Razem, którego celem jest promocja pozytywnych sposobów kibicowania oraz praca z aktywnymi środowiskami kibiców piłki nożnej. Zadanie zlecono w trybie otwartego konkursu ofert, podpisano jedną umowę na kwotę 160 000 zł. W projekcie od kilku lat realizowane są działania mające na celu skierowanie potencjału kibiców na działania rzecz lokalnej społeczności. W ramach projektu w 2015 roku ponad 35 000 osób uczestniczyło lub było objętych projektem Kibice Razem.

Podczas całego sezonu piłkarskiego była prowadzona audiodeskrypcja podczas meczów ligowych kierowana dla osób niedowidzących. Odbyły się 4 festyny dzielnicowe dla około 5 000 osób. W szkołach regularnie prowadzono warsztaty o pozytywnym kibicowaniu. Drużyna reprezentująca ośrodek projektu brała udział w drugim ogólnopolskim turnieju piłkarskim Kibice Razem dla dzieci organizowanym przez Ministerstwo Sportu i Turystyki razem z Polskim Związkiem Piłki Nożnej. Przy współpracy z realizatorem projektu "Kibice Razem" Lechia Gdańsk, zorganizowany został kolejny Turniej Mikołajkowy dla uczniów szkół podstawowych. Inicjatywa tradycyjnie już zgromadziła licznych młodych zawodników oraz wielu widzów. W rozgrywkach prowadzonych w dwóch kategoriach wiekowych, klasy I-II oraz IV-VI wzięło udział ponad 300 uczestników. Rozgrywki najmłodszych adeptów piłki nożnej uczą zaciętości i uporu, dostarczają niesamowitych wrażeń, a przy tym fantastycznej zabawy. Działania tego typu przyciągają coraz szersze grono uczestników. W trakcie turnieju organizatorzy zapewnili niespodzianki oraz nagrody rzeczowe i puchary. Najpierw pojawili się specjalni goście - piłkarze Lechii Gdańsk - oraz maskotka gdańskiej drużyny "Lew Lechii Gdańsk", później przybył Święty Mikołaj, który rozdawał prezenty wszystkim uczestnikom.

W bieżącym roku sprawozdawczym kontynuowano dofinansowywanie zadań z zakresu **promocji zatrudnienia i aktywizacji lokalnego rynku pracy** po przeprowadzonych otwartych konkursach ofert przez Powiatowy Urząd Pracy w Gdańsku. Na powierzenie dwóch projektów wydatkowano 29 750 zł, 24 osoby skorzystały ze wsparcia.

Powiatowy Urząd Pracy współpracował z organizacjami pozarządowymi w obszarze rynku pracy w zakresie m.in: organizacji staży (z 26 organizacjami), organizacji szkoleń (4 organizacje), prac interwencyjnych (2 organizacje), dofinansowania do wynagrodzenia za zatrudnienie skierowanego po 50. roku życia (2 organizacje).

Kontynuowano współpracę z III sektorem na polu ekonomii społecznej, której celem jest wszechstronna pomoc osobom zagrożonym wykluczeniem społecznym oraz ich aktywizacja społeczna i zawodowa. Podejmowane działania służyły odbudowie, podtrzymaniu i rozwijaniu umiejętności uczestniczenia w życiu społeczności lokalnej oraz w miejscu zamieszkania i pracy, a także zdolności do samodzielnego świadczenia pracy na rynku pracy. W roku 2015 pracowano wspólnie nad Lokalnym Modelem Ekonomii Społecznej tworzonym na potrzeby Miasta Gdańska w ramach Ośrodka Wsparcia Ekonomii Społecznej.

W zakresie **działalności wspomagającej rozwój gospodarczy, w tym rozwój przedsiębiorczości** w 2015 roku realizowano 9. edycję projektu „Akademia Gdańskiego Przedsiębiorcy - Stud(n)ia Przedsiębiorczości”, który na zlecenie Miasta realizowała Gdańska Fundacja Przedsiębiorczości. Wartość dofinansowania wyniosła 65 000 zł. Projekt polegał na realizacji szkoleń z zakresu rozwoju osobistego, zarządzania i prowadzenia działalności gospodarczej oraz budowania swojej pozycji i wizerunku na rynku pracy. Szkolenia i warsztaty skierowane były do studentów gdańskich uczelni wyższych, które mają siedzibę na terenie Miasta Gdańska oraz osób planujących podjąć własną działalność gospodarczą na terenie Miasta Gdańska. W projekcie wzięły udział 453 osoby dorosłe. Realizator wsparł projekt finansowym wkładem własnym w wysokości 2 725 zł.

III.2.4. Projektowanie lokalnego rozwoju

Angażowanie mieszkańców jest budowaniem odpowiedzialności społecznej. Jest to odpowiedzialność za swoje miasto i otoczenie, dające jednocześnie narzędzia do częściowego zarządzania miastem, decydowania o jego charakterze. Jest to element budowania relacji i współpracy między administracją publiczną a organizacjami społecznymi, a więc mieszkańcami.

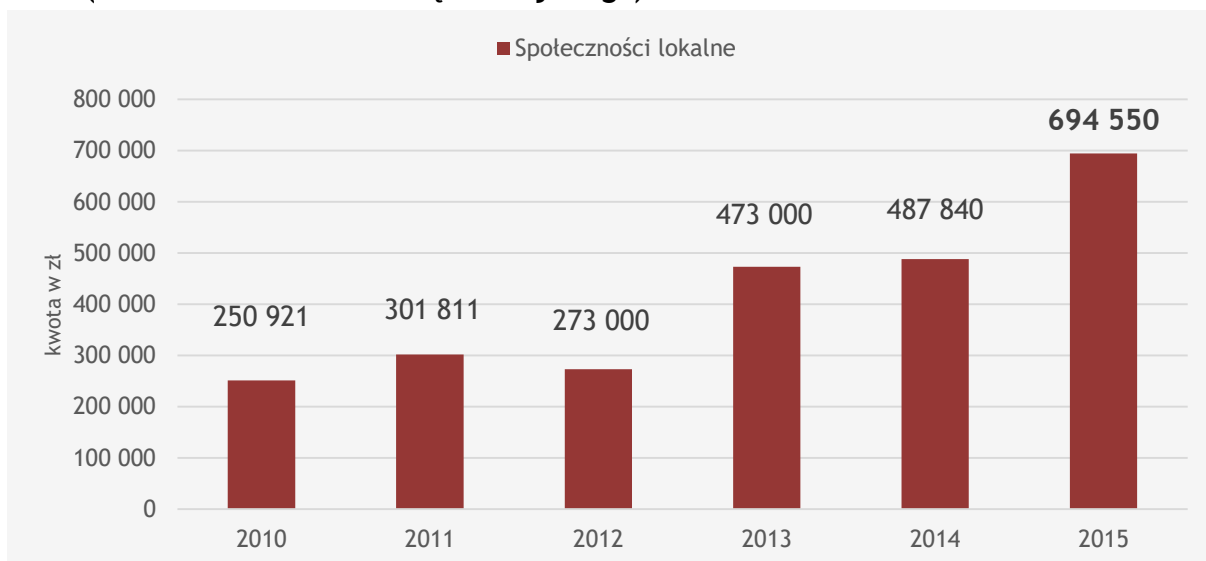
Jednym z celów szczegółowych Programu Współpracy na 2015 rok było zwiększenie zaangażowania lokalnych organizacji w procesy projektowania lokalnego rozwoju

i podejmowania decyzji oraz wzmocnienie ich potencjału. Obszarem w Programie bezpośrednio odnoszącym się do powyższego celu współpracy było **wspieranie rozwoju społeczności lokalnej** poprzez wskazane pola tj.:

- ✓ integracja wspólnot w dzielnicach Gdańska, w szczególności prowadzenie Domów Sąsiedzkich,
- ✓ obchody Gdańskich Dni Sąsiadów,
- ✓ wspieranie partnerstw o charakterze lokalnym w dzielnicach, w szczególności partnerstw współpracujących w ramach Gdańskiej Sieci Partnerstw Lokalnych,
- ✓ organizacja lokalnych imprez o charakterze integracyjnym,
- ✓ wspieranie sportu o charakterze rekreacyjnym i integracyjnym w dzielnicach,
- ✓ wspieranie inicjatyw młodzieżowych, w szczególności poprzez Gdański Fundusz Młodzieżowy,
- ✓ wsparcie prowadzenia dzielnicowych portali społecznościowych w Gdańsku,
- ✓ działanie wspomagające rozwój demokracji, w tym rozwój dialogu obywatelskiego.

Na realizację zadań publicznych w ramach tego obszaru przekazano środki w wysokości 694 550 zł. Trzeba jednak zwrócić uwagę, iż traktowanie tego obszaru jako priorytet widoczne jest w angażowaniu coraz większych środków przez Gminę Miasta Gdańska. W stosunku do 2014 roku nastąpił ich wzrost o 42,4%. W ramach otwartego konkursu ofert złożono 88 ofert, z których do dofinansowania wybrano 49. Beneficjentami było około 80 000 mieszkańców Gdańska. Realizatorzy projektów wnieśli wkład finansowy w wysokości 63 481,15 zł oraz wkład pozafinansowy w wysokości 148 588 zł.

Wykres nr 10. Wartość przekazanych środków w obszarze w Gdańsku w latach 2010 - 2015 (Źródło: dane własne Urzędu Miejskiego).

W 2015 roku rozszerzono sieć **Domów Sąsiedzkich** w Gdańsku. Pełnią one integracyjną rolę w społecznościach lokalnych realizując swój unikatowy charakter ośrodków,

odzwierciedlający niepowtarzalny charakter dzielnicy, w której powstały. Realizacja działań skierowanych do lokalnych społeczności Miasta w ramach domów sąsiedzkich ma już kilkuletnią historię. W Gdańsku przyjęto do realizacji wypracowany wspólnie przez organizacje i samorząd „Model Domu Sąsiedzkiego” jako lokalnego centrum aktywności i edukacji, który będzie ewaluowany i aktualizowany w kolejnym roku. Na prowadzenie 11 Domów Sąsiedzkich w ramach umów rocznych w dzielnicach: Dolne Miasto, Brzeźno, Osowa, Biskupia Górka, Wrzeszcz Górny, Chełm oraz w ramach umów wieloletnich w dzielnicach: Nowy Port, Śródmieście, Stogi, Oliwa, Orunia przeznaczono środki w wysokości 458 000 zł. Lokalne środowiska prowadzące wspomniane ośrodki, wsparty działania własnym wkładem finansowym w wysokości 11 985,37 zł oraz pozafinansowym w wysokości 52 234 zł. Zaangażowane w ten sposób środki Miasta i III sektora wydatnie wpływają na budowę potencjału społecznego, wzmacnianie lokalnych relacji międzyludzkich, oraz budowanie lokalnej tożsamości.

W ciągu ostatnich 10 lat **Gdańskie Dni Sąsiadów** są już szeroko rozpoznawalną inicjatywą - jej organizatorami są sami mieszkańcy i mieszkanki Gdańska, tworzący wydarzenia w swoim otoczeniu. Mogą korzystać z pakietów startowych zawierających rzeczy przydatne przy organizacji spotkania (m.in. papierowe kubeczki i serwetki) i materiałów promocyjnych. W ramach Programu współpracy kwotą 39 500 zł dofinansowano spotkania, święta i festyny organizowane w 8 dzielnicach. Prócz tego, Instytut Kultury Miejskiej współpracował z kilkudziesięcioma pomorskimi organizacjami pozarządowymi - organizatorami Dni Sąsiadów.

W ramach podzadania **organizacja lokalnych imprez o charakterze integracyjnym** dofinansowano 19 projektów na łączną kwotę 50 050 zł. O odbyły się m.in. festyny, pikniki, spotkania, obchody dnia ulicy czy biegi na orientację.

Kolejny rok podwyższono wartość dofinansowań (o 34,1% tj. 11 700 zł) w zakresie **wspierania sportu o charakterze rekreacyjnym i integracyjnym w dzielnicach** dofinansowano 6 projektów na kwotę 46 000 zł. Realizowane projekty zaangażowały około 1 600 dzieci i młodzieży oraz około 1 400 osób dorosłych. Obejmowały organizację turniejów piłkarskich, biegowe grand prix dzielnic Gdańska (sport dla wszystkich realizowany w kilku dzielnicach), biegi na orientację oraz sportowe pikniki i integracje.

Jedną z metod budowania tożsamości lokalnej jest **prowadzenie portalu społecznościowego**, angażującego mieszkańców do przekazywania aktualnych informacji o organizowanych wydarzeniach, przedstawiania ciekawych postaci czy opisywania historii dzielnicy. W roku sprawozdawczym dofinansowano portale z dzielnic: Biskupia Górka, Dolne Miasto, Orunia, Siedlce, Stogi łączną kwotą 28 000 zł.

W tym obszarze zadaniowym realizowano także **działania wspomagające rozwój demokracji, w tym rozwój dialogu obywatelskiego**. W ramach konkursu w tym zakresie dofinansowano 5 projektów na łączną kwotę 43 000 zł. Dofinansowane zadania objęły edukację w zakresie dialogu obywatelskiego, prowadzenia lokalnej gazety dzielnicowej

(Siedlce) oraz praw człowieka jak również debaty Salonu Młodopolskiego im. Arama Rybickiego.

Kolejne obszary również odnoszą się do budowania partycypacji mieszkańców w życie własnej dzielnicy. W realizacji tego typu zadań bardzo istotnym elementem jest koncepcyjna współpraca Urzędu z organizacjami pozarządowymi oraz lokalną społecznością, której zasady są rokrocznie modyfikowane na podstawie bieżących doświadczeń. Zrealizowane projekty przyczyniły się wydatnie do poprawy wizerunku przestrzeni publicznej w Mieście oraz do wzrostu społecznej odpowiedzialności za najbliższe otoczenie.

W obszarze współpracy **rewitalizacja dzielnic objętych Programem Rewitalizacji** realizowano kompleksowe działania społeczne oraz odnowiono elewację na jednym z budynków w obszarze rewitalizowanym Dolne Miasto w ramach projektu „Rewitalizacja Dolnego Miasta w Gdańsku” oraz kontynuowano działania w zakresie rewitalizacji dzielnic Dolny Wrzeszcz i Letnica organizując program zajęć dodatkowych, aktywizujących mieszkańców tych dzielnic. Wspólnie z organizacjami pozarządowymi i społecznością lokalną podjęto działania na rzecz rozwoju kapitału społecznego dzielnic. Na realizację zadań wydatkowano 623 607 zł, organizacje wniosły wkład własny finansowy w wysokości 24 811 zł oraz pozafinansowy 9 000 zł.

W ramach **podnoszenia jakości przestrzeni miejskiej** kontynuowano współpracę finansową z organizacjami pozarządowymi, zlecając 1 zadanie na kwotę 290 000 zł celem realizacji projektów artystycznych w przestrzeni miejskiej, zlokalizowanych na obszarze Śródmieścia Gdańska: dotyczących zdegradowanych przestrzeni publicznych, wpływających na trwałą poprawę jakości tych przestrzeni oraz zwiększających aktywność społeczną w danej przestrzeni. Beneficjentami zrealizowanego zadania są wspólnoty mieszkaniowe i mieszkańcy z ulic Ogarnej i Szerokiej w Gdańsku, a także całego Głównego Miasta oraz turyści odwiedzający Gdańsk. Wielkość finansowego wkładu własnego organizacji wyniosła 5 000 zł.

Budowanie odpowiedzialności lokalnej społeczności za własne otoczenie wspierane było poprzez konkursy na przedsięwzięcia związane z **utworzeniem małych placów zabaw i budową ogólnodostępnych boisk**. W konkursie na utworzenie małych placów zabaw wpłynęło 16 ofert, z czego do dofinansowania wybrano 12 i podpisano umowy na kwotę łączną 600 000 zł (12 umów po 50 000 zł). Place zabaw zbudowano w dzielnicach: VII Dwór, Aniołki, Kokoszek (2), Matarnia, Oliwa, Orunia, Osowa, Przeróbka, Przymorze Wielkie, Stogi, Wrzeszcz Dolny.

W ramach obszaru współpracy z zakresu **ekologii i ochrony zwierząt oraz ochrony dziedzictwa przyrodniczego** zrealizowano 31 projektów. Obejmowały one zwiększenie bioróżnorodności miasta Gdańska w zakresie ratowania gatunków zagrożonych, pomocy zwierzętom dzikim, restytucji fauny i flory w rzekach oraz edukację ekologiczną dla mieszkańców Gdańska. Ponadto, projekty obejmowały działania nastawione na aktywizację mieszkańców w zakresie wypoczynku w parkach i zieleńcach w zakresie organizacji imprez

plenerowych o charakterze rekreacyjno-sportowym na terenach parków z poszanowaniem istniejącej przyrody oraz konsultacji społecznych w zakresie identyfikacji inwestycji parkowych oraz źródeł finansowania oraz aktywizacji mieszkańców w zakresie poprawy jakości terenów zieleni w miejscu zamieszkania i w miejscu pracy poprzez tworzenie nowych miejsc wypoczynku dla społeczności lokalnych (małych zieleńców wypoczynkowych, skwerów) czy inicjowania i wykonania zadrzewień przestrzeni miejskich. W realizację projektów w obu obszarach chętnie angażowała się lokalna społeczność dzielnic i osiedli Miasta. Łącznie przekazano dotacje w wysokości 1 038 339 zł. Organizacje włączyły 79 178,86 zł własnych środków finansowych oraz zaangażowały wkład pozafinansowy o wartości 142 043 zł. Z przekazanych danych wynika, iż 46 332 osoby były beneficjentami projektu, w tym 35,5% dzieci i młodzieży, 55,5% osób dorosłych oraz 9,0% osób starszych.

III.2.5. Realizacja polityki kulturalnej Miasta

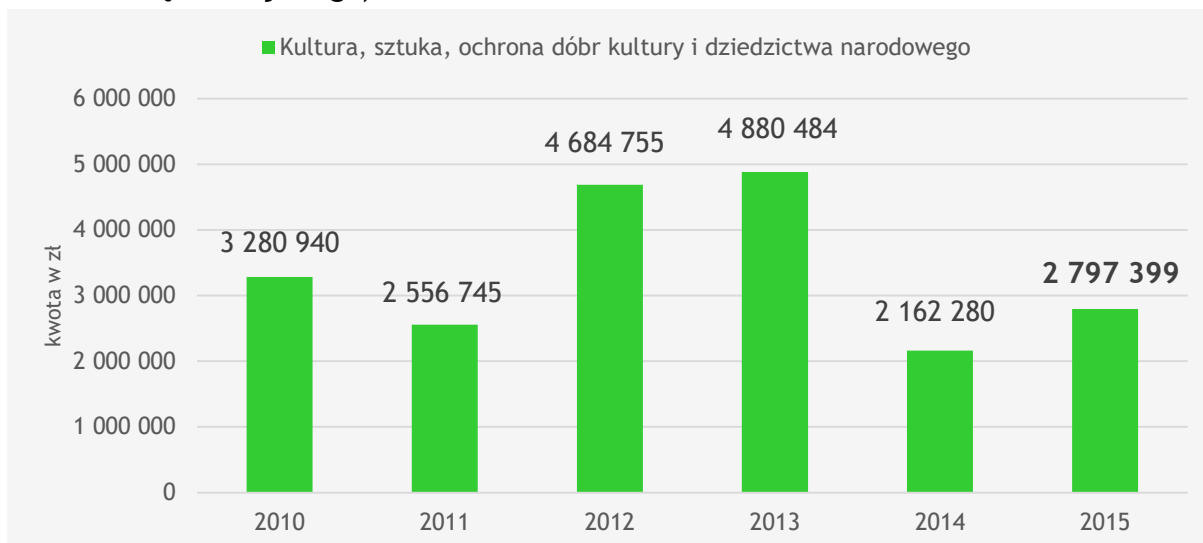
Biuro Prezydenta ds. Kultury zlecało zadania organizacjom pozarządowym w tym obszarze. W ramach zawartych 164 umów wydatkowano 2 797 399 zł. Na większość umów tj. 67,7% udzielono dotacji pomiędzy 5001 a 20 000 zł,; 17,7% to umowy od 20 001 do 100 000 zł; 13,4% stanowiły umowy do 5 000 zł. Tylko jedna umowa dotyczyła dotacji o kwocie powyżej 100 000 zł. Nowym zadaniem zleconym organizacjom były projekty kulturalne w ramach Świąta Miasta w dniach 23 - 24 maja 2015 roku.

Organizacje aktywują swoje środki finansowe - 1 163 166,28 zł oraz wkład pozafinansowy - 661 833,30 zł. Łącznie było to 65,2% środków zaangażowanych po stronie Miasta.

Kwoty zadań przełożyły się na liczbę osób objętych realizowanymi projektami kulturalnymi, których łącznie w 2015 roku było 298 253 (2014 - 222 874 osoby). Na rzecz projektów pracowało 1 051 pracowników oraz 1 048 wolontariuszy.

Zadania w zakresie kultury realizował również **Instytut Kultury Miejskiej**, miejska instytucja kultury. Instytut kontynuował rozpoczętą w latach ubiegłych współpracę z organizacjami pozarządowymi zarówno przy realizacji różnorodnych projektów, jak i kierując do nich działania szkoleniowe i warsztatowe.

Wykres nr 11. Wartość przekazanych środków w obszarze w trybie ustawy o działalności pożytku publicznego (...) w Gdańsku w latach 2010 - 2015 (Źródło: dane własne Urzędu Miejskiego).

III.3. Inne formy współpracy finansowej

Organizacje pozarządowe i inne podmioty działające w sferze pożytku publicznego realizowały zadania wykorzystując środki finansowe przekazane w innym trybie niż ustawa o działalności pożytku publicznego. Łącznie zaangażowano środki budżetowe w wysokości 33 930 772,40 zł. Poniżej przedstawione są inne tryby wraz z nazwą zadania.

Subwencja oświatowa przekazywana jest według zasad ustalonych przez Ministerstwo Edukacji Narodowej na finansowanie zadań oświatowych z wyłączeniem zadań związanych z dowozem uczniów oraz zadań związanych z prowadzeniem przedszkoli ogólnodostępnych i oddziałów ogólnodostępnych w przedszkolach z oddziałami integracyjnymi oraz zadań związanych z prowadzeniem innych form wychowania przedszkolnego. Łącznie w 2015 roku jednostkom oświatowym prowadzonym przez organizacje pozarządowe przekazano 28 870 809,20 zł.

W trybie ustawy o sporcie przekazano dotacje na wsparcie realizacji 213 projektów na ogólną kwotę 3 263 663 zł. Były to zadania realizowane przez stowarzyszenia kultury fizycznej oraz uczniowskie kluby sportowe w zakresie organizacji i prowadzenia zawodów sportowych, imprez sportowo - rekreacyjnych, szkoleń i zajęć sportowych dla dzieci i młodzieży. Projekty objęły 40 147 osób, w tym 19 100 dzieci i młodzieży, 21 007 osób dorosłych oraz 40 seniorów. Realizatorzy działań zaangażowali w realizację projektów swój wkład własny w wysokości 6 258 235,31 zł, w tym wkład finansowy wyniósł 4 856 288,31 zł.

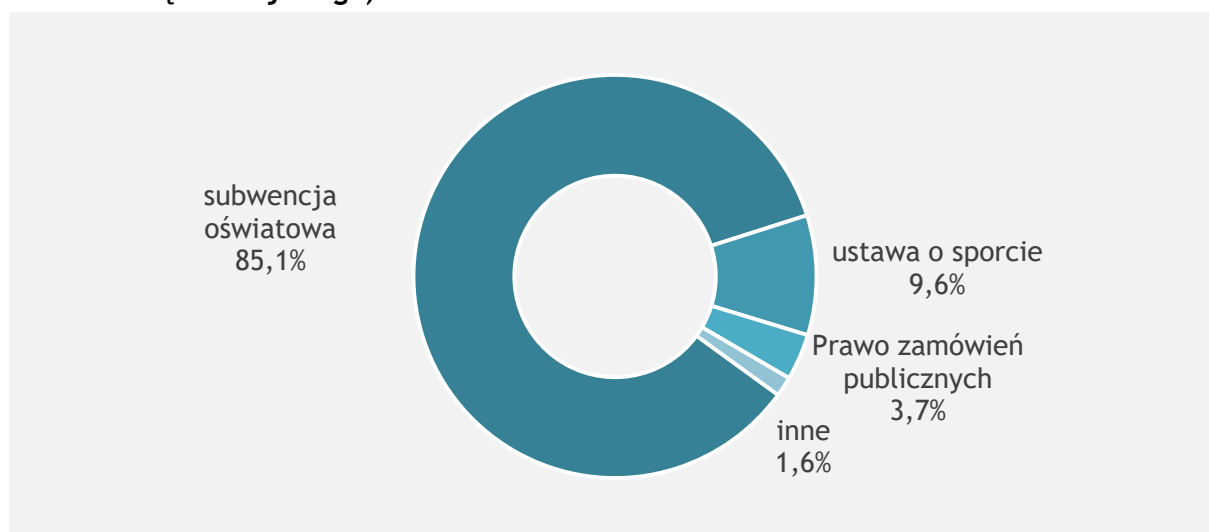
Biuro Prezydenta ds. Kultury w trybie ustawy **Prawo zamówień publicznych** podmiotom określonym w art. 3 ust.2 i 3 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie zleciło realizację 30 zadań na łączną kwotę 958 545,20 zł.

Wydział Rozwoju Społecznego zlecił w ramach umowy trzyletniej podpisanej na lata 2014-2016 realizację Programu Edukacji Morskiej dla uczniów gdańskich szkół. Na zadanie realizowane wspólnie z Fundacją Gdańską Miasto przeznacza kwotę 899 999 zł, czyli 300 000 zł rocznie. Zakres umowy obejmuje: określone w „Programie Edukacji Morskiej w Gdańsku” zadania w zakresie upowszechniania wśród młodzieży żeglarstwa, aktywnej turystyki, związanej z morzem historii miasta i zagadnień ekologii morza oraz zasad bezpieczeństwa na wodzie, a także pakiet działań wspierających realizację programu. W 2015 roku wykonawca programu zrealizował 121 rejsów, w których wzięło udział 2 887 dzieci. Przeprowadzony został także ogólnopolski konkurs ekologiczny „Świat za 100 lat”.

W trybie **zlecenia zadań i udzielania dotacji na zadania związane z ochroną środowiska i gospodarką wodną** Fundacji Agencja Regionalnego Monitoringu Atmosfery Aglomeracji Gdańskiej zlecono zadanie „Automatyczny monitoring stanu zanieczyszczenia powietrza atmosferycznego”, który obejmował badanie stężenia niektórych zanieczyszczeń oraz upowszechnianie tej informacji w różnych formach (kwota 500 000 zł) oraz Fundacji Sprawni Inaczej zadanie „Pomagamy Gdańskim żabom i ropuchom” (kwota 19 200 zł).

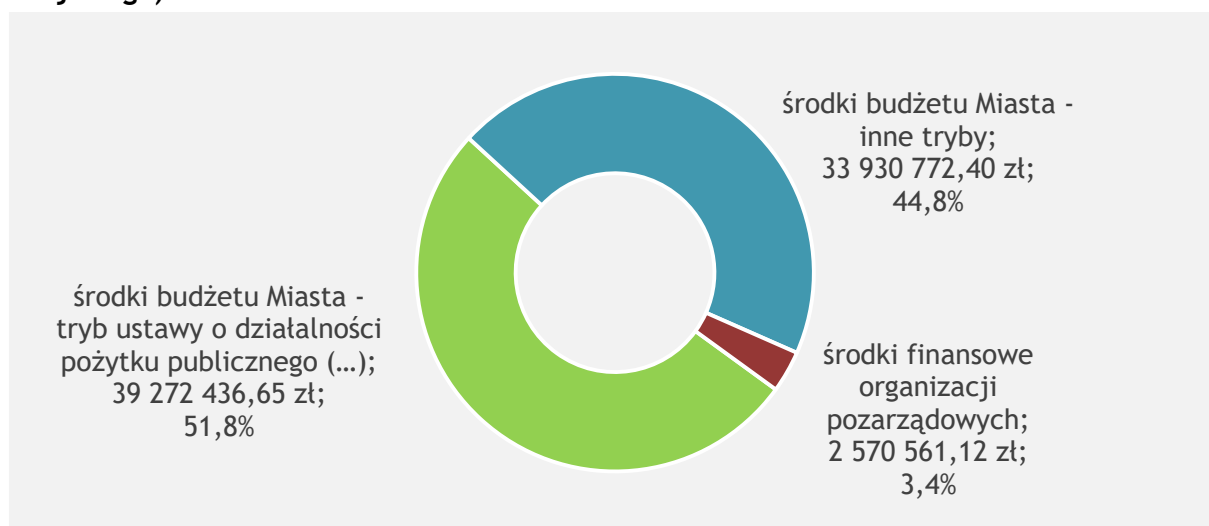
Biuro Prezydenta ds. Kultury zakupiło książki i wydawnictwa w ramach **Komisji Zakupu Książek** na łączną kwotę 4 255 zł, a w ramach indywidualnego zakupu 14 300 zł.

Wykres nr 12. Udział procentowy środków finansowych przekazanych poza trybem ustawy o działalności pożytku publicznego (...) w Gdańsku w 2015 roku (Źródło: dane własne Urzędu Miejskiego).

Suma środków finansowych, jakie zaangażowane są w realizację zadań przez organizacje pozarządowe we wszystkich wskazanych wyżej formach równa się 75 773 770,17 zł. W przeliczeniu na jednego mieszkańca Gdańska kwota wyniosła 164,08 zł.

Wykres nr 13. Udział środków finansowych zaangażowanych w realizację zadań przez organizacje pozarządowe w Gdańsku w 2015 roku (Źródło: dane własne Urzędu Miejskiego).

III.4. Współpraca pozafinansowa

Urząd Miejski, jak i jednostki podległe podjęły szeroką współpracę z organizacjami pozarządowymi w zakresie działań krótko- i długoterminowych. Podane w Sprawozdaniu informacje dotyczące m.in. konsultacji, działalności rad z udziałem przedstawicieli organizacji pozarządowych czy wsparcie w zakresie udostępniania lokali są również przykładami współpracy nie angażującej środków finansowych.

Wśród przykładów wspólnych **działań i przedsięwzięć** sektora samorządowego i pozarządowego podjętych w 2015 roku można znaleźć:

- ✓ zbudowanie z Centrum Wsparcia Imigrantów i Imigrantek i innymi organizacjami pozarządowymi szerokiego międzysektorowego partnerstwa na rzecz integracji imigrantów w Gdańsku,
- ✓ zbudowanie sieci współpracy z organizacjami pozarządowymi w zakresie bezpieczeństwa ekonomicznego i problemów zadłużenia w Gdańsku,

- ✓ Dzień wymiany ubrań w Miejskim Ośrodku Pomocy Rodzinie,
- ✓ zaangażowanie w akcję „Szlachetna Paczka” Stowarzyszenia „Wiosna”,
- ✓ współpraca z Irlandzkim sklepem charytatywnym Fundacji „Cudów Szafa”,
- ✓ działania na rzecz mieszkańców w ramach MOPR (mikołajki i zajęć dla dzieci, świetlica dla dzieci oraz zajęcia dla seniorów, zajęcia dla młodzieży z rodzin dysfunkcyjnych),
- ✓ promocja turystyczna Gdańska i Regionu z Gdańską Organizacją Turystyczną oraz Pomorską Regionalną Organizacją Turystyczną poprzez konkurs na Gdański Produkt Turystyczny, wydawnictwa, współorganizacje spacerów po Gdańsku z przewodnikiem, organizacje informacji i turystycznej, w tym w stałych i sezonowych punktach ‘it’ w ramach Pomorskiego Centrum Informacji Turystycznej, promocja turystyki biznesowej, organizacja szkoleń i konferencji z GOT,
- ✓ upowszechnianie turystyki i krajoznawstwa wraz Polskim Towarzystwem Turystyczno-Krajoznawczym PTTK
- ✓ od 2010 roku zapewnienie obcowania ze zwierzętami w Schronisku dla Bezdomnych Zwierząt w Gdańsku podopiecznym Polskiego Stowarzyszenia na Rzecz Osób z Upośledzeniem Umysłowym Koło w Gdańsku,
- ✓ prowadzenia szkoleń dla pracowników Schroniska, socjalizacji wyznaczonych psów przebywających w Schronisku głównie z fundacją „Rottka”,
- ✓ opracowanie i wdrożenie programu wolontariatu w Schronisku, przez Stowarzyszenie Regionalne Centrum Wolontariatu w Gdańsku,
- ✓ promocja gdańskiego Ogrodu Zoologicznego, w tym działalności edukacyjnej i wychowawczej MOZW (otoczenie wsparciem edukacyjnym dzieci nieuleczalnie chorych), poszerzanie liczby odbiorców edukacji i rekreacji na terenie MOZW, integracja grup społecznych i zawodowych.

Pośród spotkań i szkoleń wspólnie zorganizowano m.in.:

- ✓ seminarium "Lokalna polityka imigracyjna w dobie kryzysu uchodźczego" (4 grudnia 2015 roku),
- ✓ seminarium „Dziecko z doświadczeniem migracyjnym w polskiej szkole” (9 grudnia 2015 roku),
- ✓ akcja Dzień bez Długów w Gdańsku (17 listopada 2015 roku),
- ✓ w ramach pracy Gdańskiego Centrum Profilaktyki Uzależnień zaangażowanie organizacji w m.in.: organizację Gdańskiego Forum Profilaktyki Uzależnień,
- ✓ kampania DOM promująca pomyślne rodzicielstwo: współpraca z Fundacją Psychologiczną przy organizacji Nowoczesnej Konferencji dla Rodziców pt. „Kłóć

się mama i tata - co na to reszta ich świata?” (16 maja 2015 roku) oraz Festynu z okazji Dnia Ojca w Teatrze Leśnym (20 czerwca 2015 roku), VII Ogólnopolską Konferencję Naukową z cyklu „Teoria i praktyka terapeutyczna” p.t. „Różnice (nie) do pogodzenia. O kryzysie w związku” (4-5 grudnia 2015 roku),

- ✓ współpraca merytoryczna i udział w szkoleniach Gdańskiego Centrum Profilaktyki Uzależnień,
- ✓ kampania pt.: „Kieruj Bez %” w zakresie organizacji warsztatów pierwszej pomocy, nagrania filmu instruktażowego dotyczącego udzielania pierwszej pomocy, przygotowania wydarzeń „Europejska Noc Bez Wypadku” (ok. 350 odbiorców) oraz „Wrak Race” (ok. 1 500 odbiorców) w ramach współpracy Gdańskiego Centrum Profilaktyki Uzależnień,
- ✓ „Światowy Dzień FAS w Gdańsku” z GCPU (ok. 700 uczestników),
- ✓ prowadzenie szkoleń w ramach programu Animacja Pomorze, kompleksowy program wsparcia podmiotów działających w obszarze kultury, w którym uczestniczyło 31 organizacji (partnerami szkoleń były: Animacja Pomorza, Towarzystwo Inicjatyw Twórczych „ę”, Kaszubski Uniwersytet Ludowy, Stowarzyszenie Propaganda),
- ✓ organizacja szkoleń i konferencji z Gdańską Organizacją Turystyczną.

Ważnym polem jest także **wspólna realizacja projektów** przez samorząd i organizacje pozarządowe, pośród których wymienić można:

- ✓ Gdańskie Centrum Profilaktyki Uzależnień: projekt "E-LAB Dynamiczna Tożsamość. Warsztatowa metoda - konstruktywna konfrontacja z mediami a autorefleksja offline i online”,
- ✓ w ramach projektu pod nazwą „Poprzez rehabilitację do samodzielności” dalsza realizacja porozumienie ze Stowarzyszeniem Na Rzecz Osób Potrzebujących „Światło i Cienie” w zakresie aktywizacji zawodowej osób niepełnosprawnych, w tym całoroczne, cykliczne warsztaty edukacyjne,
- ✓ Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie realizował m.in.:
 - „Zajaczek i Mikołaj dla osób starszych i niepełnosprawnych” (Stowarzyszenie „Moja Wspólnota”),
 - „Uroda Seniorek” (Fundacja Niezależni),
 - „Uśmiechnij się Seniorze” (Fundacja „Dr Clown”),
 - „Zdobywamy razem świat” (Fundacja „Liczy się każdy z nas”),
 - „Start w dorosłość”(2 organizacje),
 - „Edukacja-Praca-Mieszkanie II i III (2 organizacje),
 - „Mobility 4 Success. Mobilność do sukcesu” (1 organizacja),
 - „123-1 talent, 2 szansa, 3 miasta” (1 organizacja),
 - Klub Młodego Wrzeszczaka (2 organizacje),

- „Seniorze, zadбай o słoneczną jesień” (4 organizacje),
- projekt „Osiedle Sitowie” (6 organizacji),
- prowadzenie „Centrum Treningu Umiejętności Społecznych” (1 organizacja),
- ✓ Instytut Kultury Miejskiej realizował:
 - Metropolitanka/Stocznia jest Kobietą ze Stowarzyszeniem Arteria, Instytutem Sztuki Wyspa- Fundacją Wyspa, Fundacją Przestrzeń Kobiet, Fundacją Promocji Solidarności,
 - Metropolitanka/Szlakiem Głosu (Stowarzyszenie Arteria),
 - projekt „Opowiedz ich historię. Wielokulturowy Gdańsk” (Gdańska Fundacja Oświatowa),
 - projekt „Lokalni Przewodnicy i Przewodniczki” (Stowarzyszenie Waga i Opowiadacze Historii Dolnego Miasta),
 - projekt „Akademia Active Citizens” (fundacja British Council i Centrum Zmiany Społecznej).

III.5. Ocena współpracy

Projekty dofinansowywane przez Miasto Gdańsk, a realizowane przez organizacje pozarządowe poddawane są wrywkowej **kontroli** na miejscu realizacji zadania, a wszystkie sprawdzane są oparciu o sprawozdanie z realizacji zadania pod kątem zgodności realizacji z umową oraz prawidłowości rozliczeń finansowych. W roku sprawozdawczym przeprowadzono 141 kontroli. W trakcie kontroli stwierdzono 27 nieprawidłowości.

Współpraca oceniona przez komórki i jednostki organizacyjne Miasta zlecające zadania organizacjom pozarządowym pod względem rzetelności, terminowości i profesjonalizmu, przebiegała prawidłowo. Średnia ocena wyniosła 4 (w skali od 1 do 5). W ocenie podkreślano, iż z większością organizacji współpraca była na wysokim lub bardzo wysokim poziomie i charakteryzowała się profesjonalizmem i lojalnością. Dzięki organizacjom udało się budować międzysektorowe partnerstwa i zrealizować wiele różnorodnych zadań. Docenione zostało ogromne zaangażowanie organizacji przy prowadzeniu działań. Jako obszary wymagające poprawy wskazywano w szczególności obsługę administracyjną projektu - dostarczanie dokumentów aktualizacyjnych do oferty w określonym czasie, przekazywanie aktualnych informacji i komunikatów z przebiegu realizacji zadania. dotrzymywania terminów sprawozdawczych oraz rzetelność w rozliczaniu dotacji. Wydziały merytoryczne zwróciły również uwagę na rosnącą niedbałość w przygotowywaniu przez organizacje ofert oraz powielanie projektów z minionych lat, które nie zawierają zamiaru prowadzenia ewaluacji, ani innych nowych elementów.

III.6. Wskaźniki monitoringu realizacji Programu

Program współpracy Miasta Gdańska z organizacjami pozarządowymi na rok 2015 zawierał listę wskaźników monitorujących stan współpracy z organizacjami pozarządowymi w trybie ustawy o działalności pożytku publicznego.

Tabela nr 3. Wskaźniki monitoringu realizacji Programu współpracy z organizacjami pozarządowymi w Gdańsku w 2015 roku (Źródło: dane własne Urzędu Miejskiego).

Lp.	Nazwa wskaźnika	Wartość
1.	liczba ogłoszonych konkursów	21
2.	liczba ofert złożonych w konkursach, w tym ofert wspólnych	1 171
3.	liczba zawartych umów na realizację zadania publicznego	651
4.	liczba umów, które nie zostały zrealizowane lub zostały rozwiązane przez Miasto z przyczyn zależnych od realizatora	26
5.	liczba umów zawartych w formie wsparcia oraz w formie powierzenia	593 58
6.	liczba umów zawarta na okres dłuższy niż 1 rok	84
	liczba beneficjentów zrealizowanych zadań, z podziałem na grupy wiekowe	532 812
7.	a) dzieci i młodzież do 18 lat (<i>szacunkowo</i>)	46,4%
	b) 19 - 55 lat (<i>szacunkowo</i>)	51,3%
	c) 56 i więcej lat (<i>szacunkowo</i>)	2,3%
8.	liczba osób zaangażowanych po stronie organizacji w realizację zadań publicznych, z podziałem na wolontariuszy i pracowników	2 819 3 566
9.	liczba organizacji podejmujących po raz pierwszy zadania publiczne w oparciu o dotacje	69
10.	liczba organizacji korzystających z dotacji	415
	liczba zrealizowanych umów w ciągu roku budżetowego, na które udzielono dotacji	
11.	a) do 5 000 zł	148
	b) od 5 000 zł do 20 000 zł	284
	c) od 20 000 zł do 100 000 zł	145
	d) od 100 000 zł do 500 000 zł	55
	e) powyżej 500 000 zł	17
12.	wysokość kwot udzielonych dotacji w poszczególnych obszarach zadaniowych	j.w.
13.	wielkość własnego wkładu finansowego i pozafinansowego organizacji w realizację zadań publicznych	2 570 561,12 zł 1 450 809,70 zł
14.	ilość zadań, których realizację zlecono organizacjom	408
	zasięg działań organizacji w ramach realizacji zadania	
15.	a) miejski	442
	b) dzielnicowy	143
	c) ponadlokalny	59
16.	Liczba nowych obszarów lub zadań, w których została rozpoczęta współpraca z organizacjami	7

ROZDZIAŁ IV. WSPARCIE DZIAŁANIA ORGANIZACJI I AKTYWNOŚCI OBYWATELSKIEJ

Środowisko organizacji pozarządowych realizując zadania w obszarze działalności pożytku publicznego korzystało także ze wsparcia Miasta Gdańsk w zakresie bazy lokalowej, dedykowanych wsparciu i rozwojowi organizacji środków finansowych oraz rozwojowi wolontariatu. Przygotowanie klimatu i rozwiązań organizacyjnych dla włączania wolontariuszy w działania jest niezwykle ważne.

Z drugiej strony pobudzanie aktywności społecznej, szczególnie w okolicy swojego miejsca zamieszkania, jest celem, które wyraźnie może wpłynąć na podwyższenie jakości życia mieszkańców dzięki wpływowi na otoczenie. Partycypacja we wszelkiego rodzaju działaniach, opiniowaniu czy planowanej zmianie buduje wydatnie poczucie odpowiedzialności i świadomości w zakresie możliwości wpływu mieszkańców na dzielnicę.

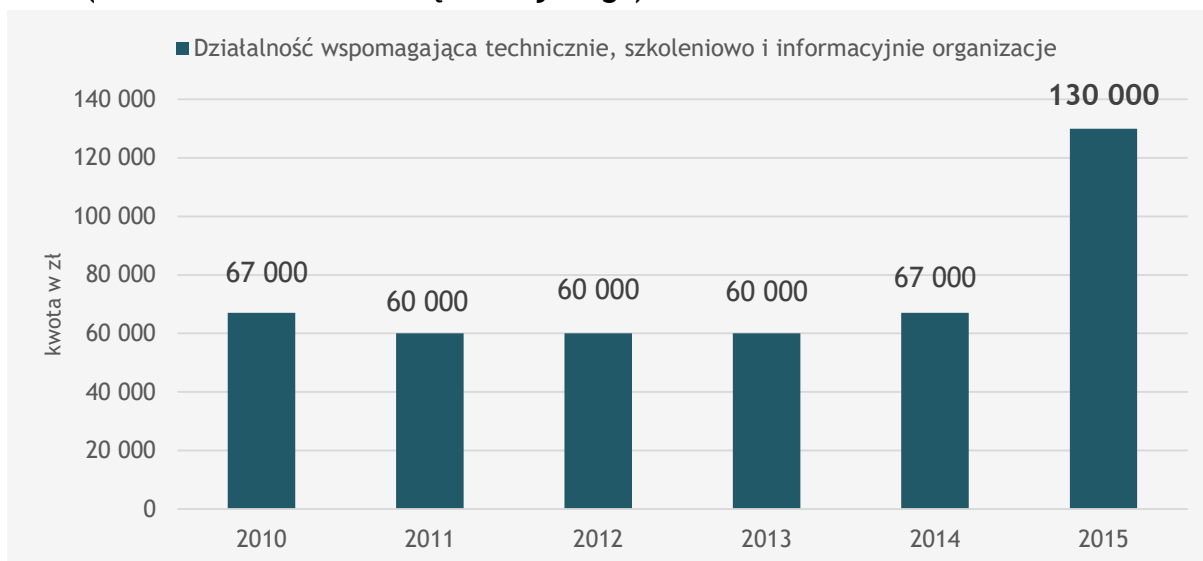
IV.1. Wsparcie techniczne, szkoleniowe i informacji organizacji

W 2015 roku w ramach obszaru współpracy określonego w Programie **działalność wspomagająca technicznie, szkoleniowo i informacyjnie organizacje** dofinansowano 9 projektów na łączną kwotę 130 000 zł. Zważywszy na fakt, iż zadanie to jest ważkie kwota przeznaczona w tym obszarze wzrosła o 94% w stosunku do roku poprzedniego. Na realizację zadań w tym zakresie organizacje pozarządowe zaangażowały wkład własny w wysokości 45 466,44 zł, w tym finansowy 29 867,44 zł oraz 15 599 zł wkładu pozafinansowego. Zrealizowane zadania obejmowały między innymi prowadzenie sekretariatu GROU, szkolenia dla liderów, organizację konferencji, prowadzenie punktu Eurodesk Gdańsk - Europe Direct czy wsparcie NGO w zakresie szkoleń i zaplecza technicznego. Gdańskie Centrum Organizacji Pozarządowych w ramach wzmocnienia potencjału gdańskich organizacji m.in. udzielał doradztwa specjalistycznego, prowadził coaching rozwojowy dla dojrzałych organizacji oraz asystenturę dla młodszych podmiotów.

Pięć młodych organizacji, działających nie dłużej niż trzy lata, wyróżnionych przez Prezydenta Miasta Gdańska z okazji 25-lecia samorządności otrzymało nagrodę, którą był kurs fundraisingu obejmujący cały proces indywidualnego wdrażania fundraisingu w każdej z organizacji.

Ponadto, w ramach dobrej współpracy przekazywano wykorzystany sprzęt komputerowy z zasobów Urzędu Miejskiego, który był sprawny, a już nieprzydatny.

Wykres nr 14. Wartość przekazanych środków w obszarze w Gdańsku w latach 2010 - 2015 (Źródło: dane własne Urzędu Miejskiego).

IV.2. Udostępnianie lokali użytkowych

Organizacje pozarządowe mogą ubiegać się o przekazywanie lokali użytkowych na wynajem na preferencyjnych warunkach lub o użyczenie. Dotyczyło to wyłącznie organizacji nie prowadzących działalności zarobkowej, przeznaczających uzyskiwane dochody na działalność statutową. W latach 2013 - 2015 237 lokali użytkowanych było zajmowanych przez organizacje pozarządowe, natomiast w 150 z nich realizowane były zadania publiczne. Z lokali korzystało 175 organizacji pozarządowych, w tym 96 organizacji pożytku publicznego. 37 organizacji korzystało z co najmniej 2 lokali. Średnio w tygodniu 55 godzin użytkowano ww. lokale. Użytkowanie następowało w drodze umowy najmu (84) lub na podstawie umowy użyczenia (104). W umowach z organizacjami działającymi w sferze pożytku publicznego przy wynajmie stosowana jest preferencyjna wysokość 10% stawki bazowej (tj. 2,73 zł/m² netto) pod warunkiem złożenia oświadczenia o przyjęciu do realizacji obowiązku technicznego utrzymania i remontu lokalu, w odniesieniu do organizacji posiadających status OPP jest to 5% stawki bazowej. Z tytułu użyczenia lokali Gmina utraciła pożytki z tytułu czynszu w wysokości 60 062,65 zł miesięcznie netto, co rocznie daje kwotę 720 751,78 zł (według stanu na 31 grudnia 2014 roku).

Na uwagę zasługuje m.in.:

- ✓ nieodpłatnie udostępnianie pomieszczeń na potrzeby spotkań organizacji pozarządowych i realizacji ich działań statutowych w budynkach Urzędu Miejskiego, jednostek miejskich, jak i sal budynków szkolnych (19 szkół),
- ✓ realizacja w budynkach i pomieszczeniach z zasobów miejskich projektu „Osiedle Sitowie”, którego głównym celem jest aktywizacja społeczna i zawodowa oraz zapewnienie miejsc hostelowych czasowego pobytu dla uczestników programu,
- ✓ udostępnienie mieszkań dla usamodzielniających się wychowanków fundacji w ramach projektu „Zamieszkać u siebie” Gdańskiej Fundacji Innowacji Społecznej
- ✓ udostępnienie 47 tymczasowych pomieszczeń dla osób i rodzin eksmitowanych z zajmowanych lokali na mocy wyroku sądu o eksmisję bez prawa do lokalu socjalnego oraz ofiar klęsk żywiołowych, w ramach programu „Centrum Treningu Umiejętności Społecznych” w Gdańsku,
- ✓ prowadzenie Domu Sąsiedzkiego „Zakopiańska” w wyremontowanym lokalu przy ul. Zakopiańskiej 40,
- ✓ udostępnienie lokalu przy ul. Gdyńskich Kosynierów 11 Stowarzyszeniu „Centrum Wsparcia Imigrantów i Imigrantek” w celu realizacji zadania dotyczącego integracji imigrantów w Gdańsku.

IV.3. Wolontariusze w Gdańsku

Na przestrzeni ostatnich lat w Gdańsku wolontariat znacznie się rozwinął, stając się sposobem na włączenie mieszkańców w nurt codziennego, aktywnego współtworzenia rzeczywistości. Wolontariat kształtuje człowieka, jego osobowość, otwiera serce na potrzeby tych ludzi, którzy najbardziej potrzebują pomocy. Rozwój wolontariatu jest również szansą na podniesienie kompetencji instytucjonalnych organizacji pozarządowych, kompetencji osobistych ich liderów oraz działających w nich wolontariuszy. Poprzez zachęcanie gdańszczan do działania na rzecz społeczności lokalnych, oddziałujemy na rozwój społeczny i inwestujemy w rozwój Gdańska.

W roku 2015 z wsparto w formie dotacji **promocję i organizację wolontariatu** środkami finansowymi w łącznej wysokości 294 000 zł. Organizacje pozarządowe wzmocniły realizację zadania publicznego w tym obszarze, poprzez zaangażowanie wkładu własnego zarówno finansowego jak i pozafinansowego w wysokości 53 025,77 (wkład finansowy stanowił 36,7%).

Wykres nr 15. Wartość przekazanych środków w obszarze w Gdańsku w latach 2010 - 2015 (Źródło: dane własne Urzędu Miejskiego).

Kwotą 100 000 zł dofinansowano realizację 21 projektów, które dotyczyły organizacji szkoleń dla wolontariuszy działających na potrzeby własne organizacji. Szkolenia miały na celu przygotowanie wolontariuszy do często bardzo specjalistycznych działań organizacji oraz zawierały elementy integracyjne.

Kolejny już rok w ramach umowy trzyletniej wsparło prowadzenie miejskiego centrum wolontariatu jako miejsca kompleksowo zajmującego się promocją, planowaniem rozwoju wolontariatu, pośrednictwem pracy wolontarystycznej, szkoleniami wolontariuszy, a także realizacją projektu wolontariatu w przestrzeni publicznej Gdańska, czyli obsługą wolontarystyczną publicznych wydarzeń o charakterze sportowym, rekreacyjnym, turystycznym i promocyjnym. W roku 2015 przekazano na to zadanie 194 000 zł Regionalnemu Centrum Wolontariatu w Gdańsku.

Warto podkreślić, iż kontynuowano proces tworzenia marki Wolontariat Miasta Gdańska, kierunkowano działania na ugruntowanie marki, aby każda organizacja mogła korzystać z siły wspólnego przekazu jednocześnie zachowując swoją specyfikę i odrębność działania.

Jednym z ważniejszych w roku momentów pokazującym rangę gdańskiego wolontariatu oraz stanowiącym jego święto jest organizowana rokrocznie Gala Wolontariatu. W dniu 14 grudnia 2015 roku, w ramach dorocznego X Obywatelskiego Spotkania Gdańszczan, odbyła się kolejna edycja Gali Wolontariatu w Filharmonii Bałtyckiej na Ołowiance. Organizatorami byli: Urząd Miejski w Gdańsku oraz Regionalne Centrum Wolontariatu. Prezydent Paweł Adamowicz wręczył statuetki nagrodzonym w konkursie „Aktywni

w Mieście” w pięciu kategoriach: wolontariusz roku, wolontariuszka roku, koordynator wolontariatu, organizacja przyjazna wolontariuszom, firma przyjazna wolontariatowi.

IV.4. Gdańskie Fundusze

Gdański Fundusz Młodzieżowy - jego głównym celem jest aktywizacja młodych ludzi mieszkających w Gdańsku - działających zarówno w grupach nieformalnych, jak i organizacjach pozarządowych. Młodzi ludzie (13-24 lata) mieli możliwość urzeczywistnić własne pomysły, które najczęściej były odpowiedzią na potrzeby wybranego przez nich środowiska, jednocześnie zwiększali własną aktywność wobec środowiska lokalnego. Ponadto, realizowane pomysły były odzwierciedleniem ich pasji. Pośrednio, dzięki Funduszowi wsparto organizacje pozarządowe w formie szkolenia merytorycznego z przygotowywania i realizacji projektu. Projekt obejmował stworzenie zasad przyznawania dofinansowania inicjatywom przygotowanym i realizowanym przez młodzież na rzecz młodzieży lub lokalnych społeczności, wyłonienie najlepszych inicjatyw oraz ich obsługę finansową i administracyjną. W 2015 roku spośród 58 projektów 47 inicjatyw otrzymało wsparcie - 12 inicjatyw grup w ramach organizacji i aż 35 inicjatyw nieformalnych grup młodzieżowych np. szkolnych. 188 zaangażowanych osób skierowało swe działania do 1 520 osób. Inicjatywy były bardzo zróżnicowane: część z nich skupiała się na samorozwoju np. organizacji rozgrywek gier planszowych, poznawania kuchni świata, ale także na zmianie wizerunku np. nagranie spotu łamiącego stereotypy o gimnazjum. Część inicjatyw dotyczyła wsparcia dzieci, rodzin, seniorów poprzez przygotowywanie prezentów, przedstawień czy organizacji wyjść do ciekawych miejsc. Bezpośrednim realizatorem Funduszu było Stowarzyszenie „Morena”. Kwota dotacji wyniosła 30 000 zł, natomiast wkład organizacji wyniósł 22 920 zł.

Od trzech lat gdańscy seniorzy - osoby w wieku powyżej 60 lat mogą aktywnie uczestniczyć w życiu społeczności, kreatywnie planować swoje działania, rozwijając swoje dotychczasowe pasje albo poszukując nowych, uzyskując na ich realizację dofinansowanie do wysokości 500 zł w ramach **Gdańskiego Funduszu Senioralnego**. Projekt oferuje nie tylko dofinansowanie pomysłu, ale także udział w szkoleniu dotyczącym realizowania inicjatyw, pomoc i doradztwo przy realizacji pomysłu oraz spotkania integracyjne dla autorów pomysłów. Wybór aktywności jest nieograniczony, a podstawą złożenia wniosku jest zebranie minimum pięciu pomysłodawców, którzy

podpiszą wniosek zawierający opis planowanego przedsięwzięcia. W 2015 roku odbyły się dwie edycje Gdańskiego Funduszu Senioralnego. W I edycji wpłynęło 108 wniosków, natomiast w II edycji 59. Łącznie dofinansowano 29 inicjatyw, w których zaangażowanych było około 600 seniorów. Projekt prowadziło Regionalne Centrum Wolontariatu w Gdańsku w ramach dotacji Miasta Gdańska, ale także pozyskując na ten cel znacznie przekraczające dofinansowanie miejskie, dofinansowanie z Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej (od listopada 2015 roku Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej).

W Instytucie Kultury Miejskiej w listopadzie 2015 roku zainicjowano nowy projekt „Otwarty IKM” kierowany do organizacji pozarządowych, mieszkańców Gdańska i Metropolii, aktywistów, animatorów kultury i grup nieformalnych, dzięki któremu każdy może zrealizować swój pomysł na działanie kulturalne, społeczno - kulturalne czy edukacyjne w sieni Instytutu Kultury Miejskiej. W ramach programu można zorganizować spotkania, warsztaty, pokaz filmu, dyskusje, spotkanie autorskie lub debatę. To program dla osób, którzy chcą mieć wpływ na życie kulturalne Gdańska. Otwarty IKM wspiera jedynie autorskie pomysły na nowe działania. IKM zapewnia wsparcie merytoryczne pracowników instytucji oraz, w razie potrzeby, finansowe w wysokości do 500 zł. Wnioski do pierwszej edycji wpływały w 2015 roku - realizacja ruszyła w styczniu i lutym 2016 roku. Były to warsztaty dla dorosłych, osób 60+, odbyły się także wykłady, przedstawienie teatralne oraz pokaz-prezentacja prac plastycznych dla najmłodszych mieszkańców Trójmiasta.

ROZDZIAŁ V. KOMUNIKACJA I PROMOCJA

Miasta Gdańsk aktywnie włącza się w promocję działających na rzecz mieszkańców organizacji poprzez stałe informowanie o inicjatywach, wydarzeniach, ważnych liderach czy systemie wsparcia realizowanym przez organizacje. Ponadto, strony internetowe Miasta były otwarte na umieszczanie informacji dla i o organizacjach.

V.1. Podaruj 1% swojego podatku Gdańskim Organizacjom Pożytku Publicznego

Podaruj **1%** swojego podatku

GDAŃSKIM

ORGANIZACJOM POŻYTKU PUBLICZNEGO

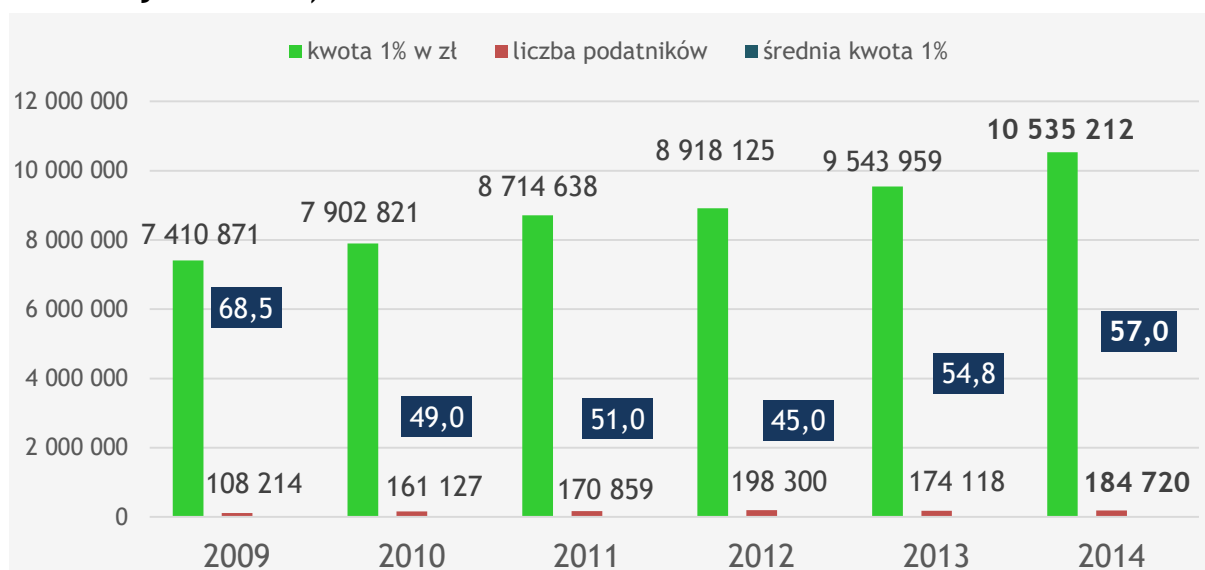
WSPÓLNIE MOŻEMY POMÓC

Jak co roku Miasto Gdańsk prowadziło kampanię promocyjną **Podaruj 1%** swojego podatku Gdańskim Organizacjom Pożytku Publicznego, której celem było zachęcenie gdańszczan do przekazania swojego 1% podatku dochodowego od osób fizycznych

w rocznym sprawozdaniu z osiągniętych dochodów w roku poprzednim na rzecz organizacji pożytku publicznego działających na rzecz mieszkańców Gdańska. W ramach kampanii udostępniano informację na stronach gdańsk.pl, informowano poprzez plakaty rozwieszane w wielu miejscach, w tym w citylight'ach na przystankach komunikacji miejskiej. Dla zwiększenia rezultatu współpracowano z rozgłośnią radiową Radio Plus oraz gazetą Dziennikiem Bałtyckim, gdzie przedstawiano działalność organizacji.

Wykres nr 16. 1% podatku dochodowego przekazanego w Gdańsku w latach 2009 - 2014 (Źródło: dane własne Urzędu Miejskiego w Gdańsku na podstawie danych z Izby Skarbowej w Gdańsku).

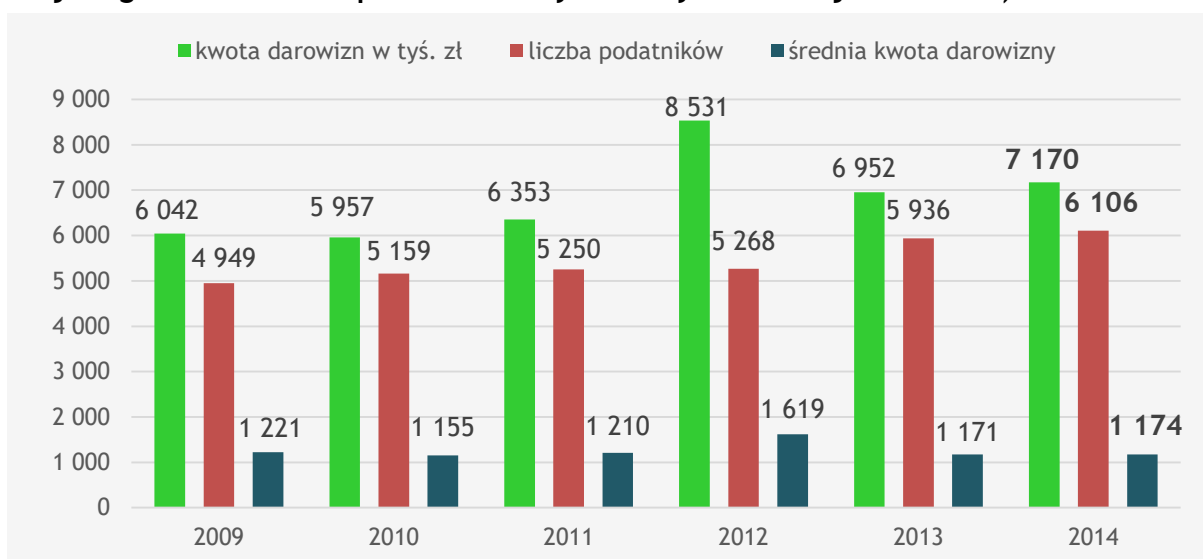

W 2015 roku do otrzymania środków uprawnionych było około 200 organizacji posiadających status organizacji pożytku publicznego. Z dostępnych danych w zakresie rozliczenia 2014 roku podatnicy z terenu Gdańska przekazali organizacjom 10 535 212 zł, co stanowiło 85,8% możliwej kwoty do przekazania. Na uwagę zasługuje fakt, iż w porównaniu z rokiem poprzednim kwota przekazanego podatku wzrosła o 10,4% (z 9 543 212 zł) a procent możliwej kwoty do przekazania wzrósł o 2,2%. Powyższe wynikało także ze znaczącego wzrostu liczby gdańszczan, którzy przekazali część swojego podatku dochodowego o 6,1% (ze 174 118 do 184 720 mieszkańców). Średnio jeden podatnik przekazał 57 zł (o 2,2 zł więcej niż w 2013 roku).

V.2. Darowizny

Kwota darowizn stanowiących odliczenia od dochodu, które nie wchodzą w zakres 1% podatku na rzecz organizacji pożytku publicznego wyniosła w 2014 roku 7 170 474 zł i była wyższa o 3,1% od kwoty w roku poprzednim. Co więcej wzrosła także liczba podatników udzielających darowizn o 2,9% do 6 106 osób. Skutkiem był także wzrost średniej kwoty darowizny przekazanej przez podatnika (o 3,2%) tj. 1 174 zł.

Wykres nr 17. Darowizny w Gdańsku w latach 2009 - 2014 (Źródło: dane własne Urzędu Miejskiego w Gdańsku na podstawie danych z Izby Skarbowej w Gdańsku).

V.3. gdansk.pl

Jednym z narzędzi przekazywania informacji i promocji działań sektora pozarządowego w 2015 roku była strona internetowa www.gdansk.pl w zakładce Organizacje pozarządowe. Aktualny adres to: <http://www.gdansk.pl/puls-miasta#ngo>. Zakładka redagowana była przez pracowników Referatu Współpracy Wydziału Rozwoju Społecznego Urzędu Miejskiego i zawierała informacje o otwartych konkursach ofert wraz z całą procedurą prowadzonych przez wydziały oraz jednostki organizacyjne Miasta, programach współpracy, sprawozdaniach z ich realizacji, a także pozostałych istotnych informacjach z zakresu współpracy sektora publicznego ze społecznym. Portal poddawany był stałym zmianom dostosowującym go do aktualnych potrzeb - obecnie na pierwszej stronie znajduje się wiele tematów społecznych i działań organizacji pozarządowych na terenie Miasta. Na stronie publikowane były również protokoły z posiedzeń Gdańskiej Rady Działalności Pożytku Publicznego.

Organizacje posiadały możliwość szerszego przedstawienia swoich projektów - szczególnie zasługujących na uwagę poprzez umieszczenie ich w dedykowanej zakładce Projekty gdańskich NGO na stronie internetowej Miasta. Projekty obejmują wiele obszarów m.in. inicjatywy społeczne, w tym inicjatywy seniorów, edukację, wydarzenia kulturalne, projekty na rzecz środowiska naturalnego, które były szczególnie ciekawe lub społecznie użyteczne. Przedstawiane dobre praktyki mogą stać się inspiracją dla innych organizacji pozarządowych.

V.5. Mailing

W ramach umożliwiania szerszego rozpowszechniania informacji na temat podejmowanych działań przez organizacje pozarządowe od wielu lat prowadzony jest **regularny mailing informacyjny**. Organizacje przesyłają informacje o organizowanych przez siebie wydarzeniach na dedykowany adres e-mail: ngo-info@gdansk.gda.pl. Wiadomość jest następnie rozsyłana do kilkuset organizacji pozarządowych zarejestrowanych w bazie organizacji prowadzonej przez Urząd. Dla priorytetowych informacji używany jest adres e-mail pracownika Wydziału Rozwoju Społecznego: andrzej.szukutnik@gdansk.gda.pl. W 2015 roku wysyłano 294 wiadomości, których zakres tematyczny był bardzo różnorodny i obejmował m.in. obszary:

- ✓ wydarzenia kulturalne,
- ✓ szkolenia i warsztaty z różnych obszarów,

- ✓ prelekcje i wydarzenia edukacyjno - historyczne,
- ✓ informacje o projektach europejskich przeznaczonych dla organizacji pozarządowych,
- ✓ informacje o konkursach grantowych ogłaszanych przez inne jednostki administracji publicznej np. Urząd Marszałkowski Województwa Pomorskiego, Pomorski Urząd Wojewódzki,
- ✓ promocja wolontariatu,
- ✓ wydarzenia z zakresu profilaktyki zdrowotnej.

Oprócz promocji działań samych organizacji pozarządowych, w przesyłanych wiadomościach informowano także o:

- ✓ wydarzeniach, których głównym organizatorem było Miasto Gdańsk
- ✓ otwartych konkursach ofert ogłaszanych przez Prezydenta Miasta.

V.6. Nagroda Prezydenta Miasta Gdańska im. Lecha Bądkowskiego

Jednym z dorocznych zadań Referatu jest organizacja Gali Nagrody Prezydenta Miasta Gdańska im. Lecha Bądkowskiego wręczanej w trzech kategoriach dla Gdańskiej Organizacji Pozarządowej Roku, Nagrody Gdańskiego Darczyńcy Roku oraz Gdańskiego Społecznika Roku. Nagrody, przyznawane są za znaczące osiągnięcia na rzecz Gdańska i jego mieszkańców oraz rozwoju sektora organizacji pozarządowych, za udzielanie wsparcia finansowo-rzeczowego potrzebującym mieszkańcom Miasta oraz za zaangażowanie w działalność społeczną, jak również przyczynianie się do rozwoju społeczeństwa obywatelskiego, są formą promocji oraz docenienia społecznych działań organizacji pozarządowych i mieszkańców Miasta.

W 2015 roku Nagrodą Prezydenta Miasta Gdańska im. Lecha Bądkowskiego uhonorowano organizacje oraz osoby fizyczne za osiągnięcia z 2014 roku. Laureatem nagrody głównej w kategorii Organizacja Pozarządowa Roku 2014, zostało ZHP Chorągiew Gdańska, za wychowywanie młodych ludzi na prawych, aktywnych i odpowiedzialnych obywateli w duchu wartości zawartych w Prawie Harcerskim oraz wspieranie ich we wszechstronnym rozwoju i kształtowaniu charakteru poprzez stawianie wyzwań.

Wyróżnieniem w kategorii Organizacja Pozarządowa Roku 2014 uhonorowano: Fundację Sprawni Inaczej za stałe i kreatywne działanie na rzecz osób niepełnosprawnych połączone ze sprawną realizacją wielu projektów skierowanych do szerszej społeczności lokalnej oraz Związek Byłych Więźniów Politycznych za integrację byłych więźniów politycznych oraz

uczestników walki o niepodległość i suwerenność Polski, obronę ich godności i dobrego imienia, utrwalanie i upowszechnianie prawdy historycznej tamtego okresu.

Pana Andrzeja Stelmasiewicza, wybrano laureatem Nagrody Prezydenta Miasta Gdańska im. Lecha Bądkowskiego w kategorii Darczyńca Roku 2014 za rozległą działalność charytatywną poprzez wieloletnie finansowanie działań oraz wsparcie organizacji pozarządowych działających w obszarze kultury miejskiej, natomiast Panią Helenę Turk wybrano laureatem Nagrody Prezydenta Miasta Gdańska im. Lecha Bądkowskiego w kategorii Społecznika Roku 2014, za zaangażowanie, energię oraz determinację w mobilizacji seniorów do uczestnictwa we wszelkich formach działalności w dzielnicach, dzięki której zyskują poczucie więzi społecznej, uciekają od swojej samotności oraz mają możliwość podniesienia swojej sprawności fizycznej i intelektualnej.

Organizacja Gali została zlecona Fundacji Gdańskiej, w ramach umowy trzyletniej. Na realizację zadania Miasto przeznaczyło kwotę 30 000 zł rocznie. W 2015 roku Fundacja przeznaczyła dodatkowo środki finansowe w wysokości 5 600,03 zł.

V.7. Patronat honorowy Prezydenta Miasta Gdańska

Jako element promocyjny w roku 2015 Prezydent Miasta Gdańska przyznawał **patronaty honorowe** dla działań podejmowanych zarówno przez lokalne organizacje pozarządowe jak i krajowe, realizujące działania na poziomie Miasta. Były to wydarzenia typu: festyny, sympozja, konferencje, targi, konkursy, szkolenia, warsztaty, akcje oraz wydarzenia kulturalne, sportowe i edukacyjne. Łącznie przyznano 390 patronatów, w wielu przypadkach podmiotom działającym w sferze pożytku publicznego.

ROZDZIAŁ VI. PODSUMOWANIE, WYZWANIA NA PRZYSZŁOŚĆ

VI.1. Wnioski

Współpraca z organizacjami pozarządowymi jest uznawana za szczególnie ważną w Gdańsku. Odbywa się ona w sferze finansowej, jak i pozafinansowej w różnorodnej formie. III sektor traktowany jest jako równorzędny partner w dostarczaniu usług, w tym społecznych oraz zaspokajaniu potrzeb mieszkańców Gdańska w sferze działalności pożytku publicznego, która jest działalnością społecznie użyteczną, zgodnie z ustawą o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie.

Według dostępnych danych liczba organizacji na terenie Gdańska wzrastała w ostatnich latach, osiągając liczbę 2 073 fundacji oraz stowarzyszeń i organizacji społecznych (Główny Urząd Statystyczny).

Podkreślić trzeba doświadczenie i szeroką wiedzę specjalistyczną członków i przedstawicieli organizacji, do której samorząd często się odwołuje. Organizacje zapraszane są do konsultowania aktów prawa miejscowego oraz innych dokumentów strategicznych i programowych Miasta. Biorą udział w wypracowywaniu zasad realizacji przedsięwzięć ważnych z punktu widzenia działania organizacji i ich celów statutowych oraz ich beneficjentów. Wśród zespołów, które powstały w 2015 roku wymienić trzeba zespoły pracujące nad Gdańskim Modelem Integracji Imigrantów - międzysektorowy i interdyscyplinarny zespół pracujący nad modelem integracji imigrantów na poziomie lokalnym - oraz Bezpieczeństwem Ekonomicznym i Wsparciem Osób Zadłużonych - powstałym w listopadzie.

Kluczową rolę we współtworzeniu polityk publicznych przy udziale organizacji pozarządowych pełni społeczna Gdańska Rada Działalności Pożytku Publicznego, która jest połączonym forum sektora publicznego oraz społecznego o charakterze inicjatywnym i doradczo-opiniującym w zakresie pożytku publicznego.

Miasto Gdańsk zapraszało do zawierania partnerstw w ramach planowanych projektów własnych, jak i przyjmowało zaproszenia do projektów inicjowanych przez organizacje, kontynuowało też współpracę w realizowanych przedsięwzięciach. Były to m.in. projekty Boosting Social Innovation, oraz „CHANGE! - społeczne planowanie usług publicznych” realizowane w ramach programu URBACT III (Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego), kontynuacja budowy gdańskiego modułu „Metropolitalnego Systemu Aktywizacji Społeczno-Zawodowej”, planowanego do realizacji w ramach Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych na terenie Gdańska.

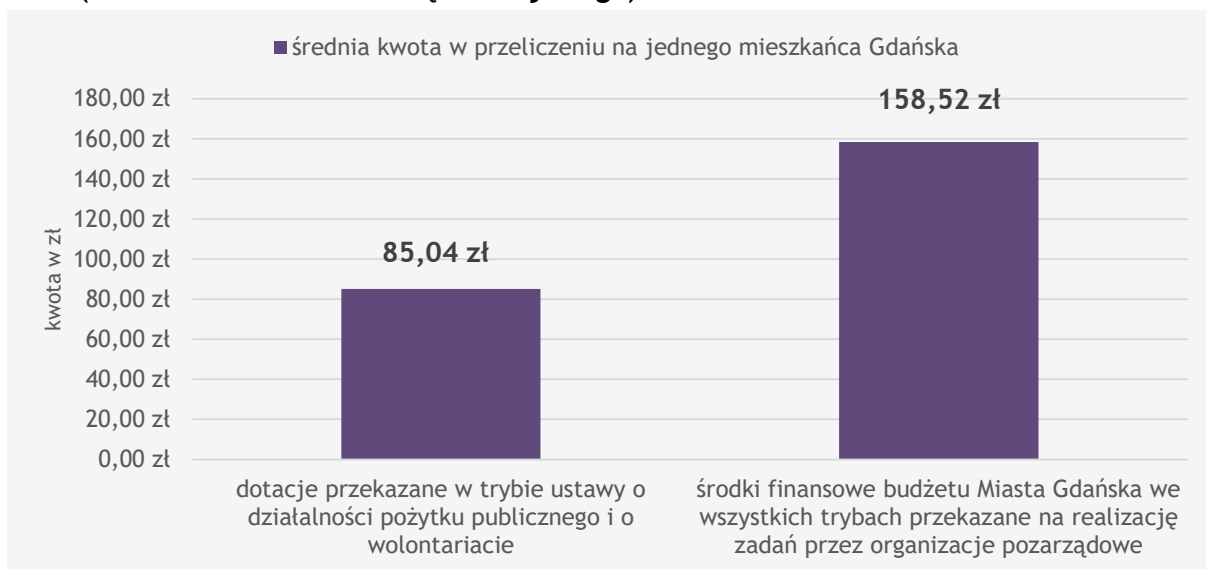
W zakresie współpracy finansowej w trybie ustawy o działalności pożytku publicznego kwota przekazywanych dotacji systematycznie rośnie - w 2015 roku 39 272 436,65 zł. Ta tendencja pokazuje stosunek Miasta do III sektora - przekazywania realizacji zadań

organizacjom doświadczonym i przygotowanym do zapewnienia najwyższej jakości. W trybie pozakonkursowym zgodnie z art. 19a ustawy w 2015 roku dofinansowano łącznie 69 projektów na kwotę 488 641,85 zł. Spadek w liczbie umów i przyznanych kwot pokazuje, iż wcześniej realizowane zadania w tym trybie wchodzą do stałego kanonu zadań Miasta.

Realizując zadania publiczne na rzecz mieszkańców Gdańska organizacje pozarządowe zaangażowały w realizację zadań wkład własny w wysokości 4 021 370,82 zł, był to jednakże kolejny rok spadku jego wartości - o 4,4% w stosunku do roku poprzedniego. Warto jednak podkreślić, iż wkład finansowy wzrósł o 0,9% do kwoty 2 570 561,12 zł.

Organizacje realizowały zadania publiczne wykorzystując środki finansowe w wysokości 33 930 772,40 zł przekazane w innych trybach tj. w ramach subwencji oświatowej, ustawy o sporcie, ustawy Prawo zamówień publicznych, zlecenia zadań i udzielania dotacji na zadania związane z ochroną środowiska i gospodarką wodną oraz Komisji Zakupu Książek.

Wykres nr 18. Średnia kwota w przeliczeniu na jednego mieszkańca Gdańska przekazana na realizację zadań przez organizacje pozarządowe w Gdańsku w 2015 roku (Źródło: dane własne Urzędu Miejskiego).

Obszary współpracy z partnerami społecznymi podlegały w 2015 roku ciągłemu rozwojowi i udoskonalaniu. Zarówno w trakcie realizacji zadań, jak i na etapie sprawozdawczym badano bieżące potrzeby beneficjentów, analizowano słuszność założonych kierunków i celów, pracowano nad poprawą przejrzystości działań czy zwiększeniem ich skuteczności oraz efektywności.

Sukcesami współpracy w roku sprawozdawczym były niewątpliwie:

- ✓ otwarcie Domu Sąsiedzkiego w dzielnicy Siedlce,
- ✓ rozwiązanie kwestii utrzymania placów zabaw zbudowanych przez organizacje pozarządowe ze środków Miasta i nadal pozostających pod opieką tych organizacji,
- ✓ nawiązanie szeroko zakrojonej współpracy w zakresie Gdańskiego Programu Aktywności Fizycznej przy organizacji i realizacji projektów miejskich tj. Futbolowy Gdańsk oraz Kreatywna Pedagogika, w jego ramach projekt edukacyjny wzmacniający dzieci na bazie psychologii sportu pozytywnego oraz zaktywizowanie niszowych dyscyplin tj. dart/lotki,
- ✓ wyróżnienie gdańskiego projektu „Kibice Razem” jako wzorcowego dla innych jednostek miejskich w całej Polsce przez Ministerstwo Sportu i Turystyki za szczególnie dobry kontakt pomiędzy realizującymi go podmiotami a Miastem,
- ✓ rozwój wolontariatu w Gdańsku,
- ✓ rozpoczęcie projektu rządowego „Gdański Wigor”,
- ✓ rozpoczęcie pilotażowych projektów m.in. zapewnienia i dostarczania do domu gorącego posiłku dla osób starszych,
- ✓ zapewnienie dodatkowego wsparcia dzieciom w formie dodatkowych lekcji, otwarcie Świetlicy we Wrzeszczu Dolnym,
- ✓ realizacja projektów turystycznych odpowiadających na potrzeby turystów oraz organizacja i prowadzenie kompleksowej informacji turystycznej przyczyniają się do budowy profesjonalnej obsługi ruchu turystycznego w Gdańsku,
- ✓ rozpoczęcie prac nad systemem elektronicznego wsparcia zarządzania usługami społecznymi finansowanymi lub współfinansowanymi przez Gminę Miasta Gdańska, w tym przygotowania modułu elektronicznej obsługi udzielania dotacji dla organizacji pozarządowych.

VI.2. Autoewaluacja Programu

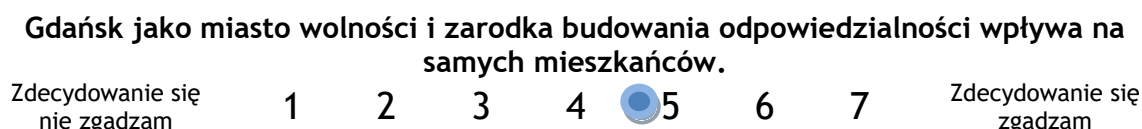
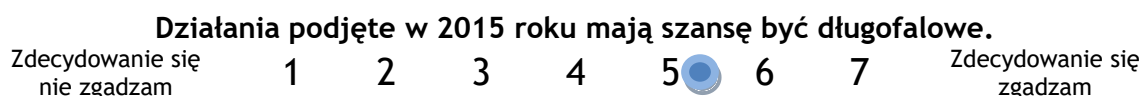
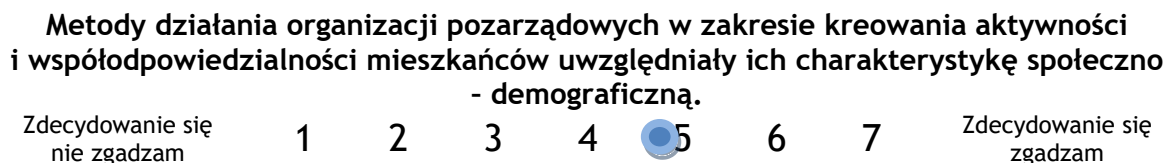
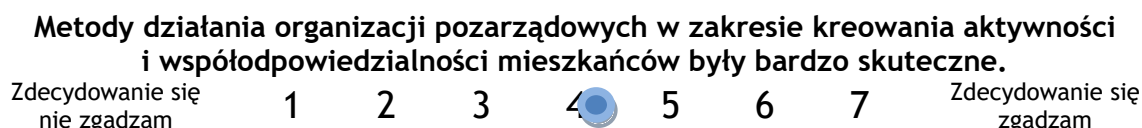
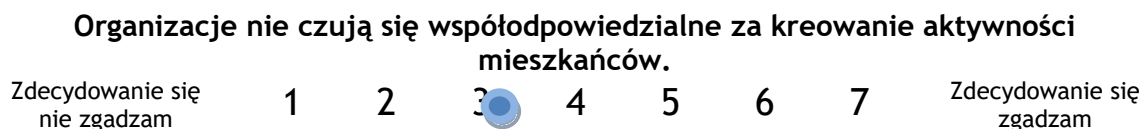
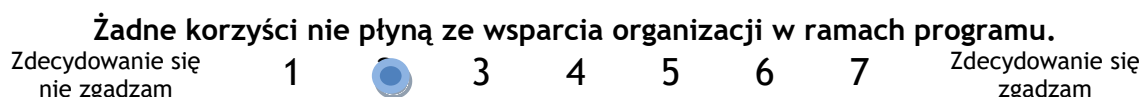
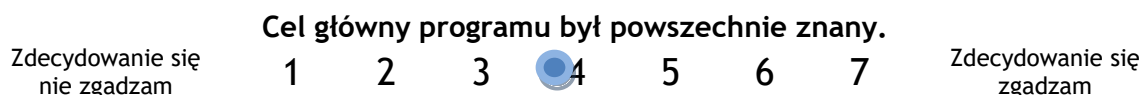
Zgodnie z § 14 realizacja Programu Współpracy na 2015 rok poddana została autoewaluacji przeprowadzonej przez Wydział Rozwoju Społecznego, Referat Współpracy we współpracy z Gdańską Radą Organizacji Pozarządowych. Celem autoewaluacji Programu była ocena stopnia wsparcia przez program rozwoju aktywności organizacji kreujących aktywność i współodpowiedzialność obywatelską. Wnioskami wypracowanymi podczas dyskusji były:

- ✓ W roku sprawozdawczym przekazano 130 000 zł na działalność wspomagającą technicznie, szkoleniowo i informacyjnie organizacje. W ramach umów dofinansowano funkcjonowanie inkubatora organizacji pozarządowych, centrum organizacji pozarządowych, szkołę liderów, zapewnienie szkoleń i mediacji. Wysokość finansowania wydaje się nieadekwatna biorąc pod uwagę liczbę organizacji i realizowanych przez nie zadań.
- ✓ System współpracy z organizacjami i pobudzania współodpowiedzialności obywatelskiej musi uwzględniać tworzenie odpowiednich warunków m.in. konkretne doradztwo, prowadzenia spotkań informacyjnych w szerokim zakresie tematycznym. Co najważniejsze, wskazano na potrzebę stworzenia kreatywnej przestrzeni dla mieszkańców, którzy zaczynają się angażować, by w pełni ich ukierunkować lub umożliwić rozwój w założonym przez nich kierunku. Istotne było też wypracowanie formuły opartej o bardziej nowoczesne metody, dzięki którym zachęcano by osoby kreatywne do podejmowania działań społecznych. Szczególnie wskazano na brak systemowego podejścia do aspektu tworzenia podmiotów formalnych przez lokalne nieformalne doświadczane grupy - przejścia.
- ✓ Różnorodność organizacji pod względem wielkości jest cenna - z jednej strony lokalnie osadzone organizacje posiadają najlepszy wgląd w życie społeczności, z drugiej strony duże organizacje mają możliwości pozyskiwania funduszy zewnętrznych, z których korzystają mieszkańcy całego Miasta. Podkreślono wypracowany już w Gdańsku etap pobudzania aktywności lokalnej poprzez sieć domów sąsiedzkich. Priorytetem powinno być animowanie grup lokalnych, zwiększanie prowadzonych inicjatyw lokalnych, niekoniecznie sformalizowanych lub dążących do sformalizowania swojej organizacji.
- ✓ Zaznaczono potrzebę budowania współodpowiedzialności mieszkańców na poziomie lokalnym. Szczególne znaczenie nadano wolontariatowi w dzielnicach, do którego warto zapraszać mieszkańców zróżnicowanych pod względem charakterystyki społeczno - demograficznej. Wyzwaniem jest realizowanie wolontariatu w długofalowej perspektywie.
- ✓ Nieodłącznym elementem jakości współpracy jest wielokierunkowa komunikacja. Zarówno przekazywanie informacji w obrębie sektora pozarządowego - pomiędzy stowarzyszeniami, fundacjami działającymi na rzecz mieszkańców Gdańska, ale również przekazywanie pełnych informacji na temat działań podejmowanych przez urząd. Podjęto temat stosowania nowoczesnych metod przekazywania informacji i promocji, które dają szansę na efektywniejsze dotarcie do informacji przez organizacje i samych mieszkańców.

Podsumowując, budowany system wsparcia organizacji pozarządowych musi być systemem wielopoziomowym uwzględniającym różne poziomy działania i doświadczenia. W ramach systemu należy uwzględnić rozwinięte podmioty, nowe organizacje, grupy nieformalne. Celem oddziaływania na konkretne grupy mieszkańców ze względu na ich zróżnicowanie należy stosować nowoczesne narzędzia postępowania się informacją i promocją.

Niezaprzeczalnym faktem jest oparcie współpracy nie tylko o zasoby samorządu, ale także zasoby organizacji pozarządowych.

Uczestnicy spotkania autoewaluacyjnego wypełnili ankiety odnoszące się do celu Programu. Uśrednione wyniki udzielonych odpowiedzi na skali od 1 do 7, gdzie umieszczenie odpowiedzi bliżej „1” oznaczało „Zdecydowanie się nie zgadzam”, na drugim końcu kontinuum był „7” znaczące „Zdecydowanie się zgadzam”. Wyniki w formie graficznej przedstawione są poniżej.

Jak pokazują średnie wyniki dla większości stwierdzeń opinie ankietowanych znajdują się w połowie skali. Na uwagę zasługuje fakt, iż doceniane są korzyści płynące ze wsparcia organizacji w ramach programu, jednakże warto podjąć starania, by system wsparcia organizacji realizowany w ramach programu był pełny i bardziej efektywny. Wydaje się również zasadne podjęcie działań na zwiększenie poczucia odpowiedzialności organizacji za kreowanie aktywności mieszkańców, co za tym idzie wypracowywania bardziej skutecznych i dobranych do charakterystyki społeczno - demograficznej mieszkańców metod.

VI.3. Wyzwania

Samorząd Miasta Gdańsk stoi przed kolejnymi wyzwaniami, jakie zarysowały się w ostatnich latach na polu współpracy z organizacjami pozarządowymi:

- ✓ wzmocnienie i ukierunkowanie systemu wsparcia organizacji pozarządowych na zróżnicowanie oferty pod względem dojrzałości grupy nieformalnej lub organizacji powołanej formalnie,
- ✓ zapewnienie dodatkowych specjalistycznych usług wspierających (m.in. księgowość, coaching),
- ✓ zawieranie wieloletnich kontraktów w zakresie zadań powtarzalnych i wykonywanych przez doświadczone podmioty trzeciego sektora,
- ✓ wdrożenie systemu informatycznego aplikowania i sprawozdawania z realizacji zadań przez organizacje pozarządowe, co znacznie podwyższy efektywność współpracy,
- ✓ dalszy nacisk na wspieranie rozwoju społeczności lokalnych poprzez rozbudowywanie sieci Domów Sąsiedzkich, zwiększanie dostępu do lokalnych przedsięwzięć oraz upowszechnianie inicjatywy lokalnej,
- ✓ stworzenie systemu mapowania usług społecznych, pozwalającego na graficzne przedstawianie wystandaryzowanych wskaźników na tym polu,
- ✓ sieciowanie w zakresie zawierania partnerstw na poziomie lokalnym i ponadlokalnym, w tym zawiązanych celem realizacji projektów dofinansowanych z funduszy Unii Europejskiej,
- ✓ dalszy rozwój ekonomii społecznej na terenie Miasta, której ukierunkowanie na cel społeczny, a nie na zysk pozwala na włączanie osób wykluczonych bądź zagrożonych

wykluczeniem społecznym przynosząc korzyści zarówno całemu społeczeństwu jak i indywidualnie jego członkom,

- ✓ dalsze wspieranie innowacji społecznych na wszystkich etapach ich rozwoju: od identyfikacji innowacyjnych pomysłów poprzez testowanie innowacyjnych rozwiązań dla wyzwań społecznych, a następnie ich wdrażanie i skalowanie, czyli upowszechnianie i obejmowanie coraz szerszym zasięgiem w odpowiedzi na istniejące potrzeby mieszkańców i Miasta Gdańska.

SPIS TABEL I WYKRESÓW

- Wykres nr 1. Liczba fundacji oraz stowarzyszeń i organizacji społecznych w Gdańsku w latach 2010 - 2015 (Źródło: Bank Danych Lokalnych GUS).
- Wykres nr 2. Liczba nowo zarejestrowanych fundacji oraz stowarzyszeń i organizacji społecznych w Gdańsku w latach 2010 - 2015 (Źródło: Bank Danych Lokalnych GUS).
- Wykres nr 3. Udział procentowy zarejestrowanych podmiotów działających w sektorze pożytku publicznego w Gdańsku w 2015 roku (Źródło: dane własne Urzędu Miejskiego w Gdańsku).
- Wykres nr 4. Organizacje pożytku publicznego w Gdańsku w latach 2011 - 2015 (Źródło: dane pozyskane przez Urząd Miejski w Gdańsku).
- Wykres nr 5. Wartość środków przekazanych na realizację zadań publicznych w ramach otwartych konkursów ofert w Gdańsku w latach 2006 - 2015 (Źródło: dane własne Urzędu Miejskiego).
- Wykres nr 6. Wartość środków przekazanych na dofinansowanie w ramach art. 19a w Gdańsku w latach 2013 - 2015 (Źródło: dane własne Urzędu Miejskiego).
- Wykres nr 7. Wartość przekazanych środków w obszarze w Gdańsku w latach 2010 - 2015 (Źródło: dane własne Urzędu Miejskiego).
- Wykres nr 8. Udział procentowy środków przekazanych organizacjom pozarządowym w budżecie Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Gdańsku w 2015 roku (Źródło: dane własne Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie).
- Wykres nr 9. Wartość przekazanych środków w obszarze w Gdańsku w latach 2010 - 2015 (Źródło: dane własne Urzędu Miejskiego i Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie).
- Wykres nr 10. Wartość przekazanych środków w obszarze w Gdańsku w latach 2010 - 2015 (Źródło: dane własne Urzędu Miejskiego).
- Wykres nr 11. Wartość przekazanych środków w obszarze w trybie ustawy o działalności pożytku publicznego (...) w Gdańsku w latach 2010 - 2015 (Źródło: dane własne Urzędu Miejskiego).
- Wykres nr 12. Udział procentowy środków finansowych przekazanych poza trybem ustawy o działalności pożytku publicznego (...) w Gdańsku w 2015 roku (Źródło: dane własne Urzędu Miejskiego).
- Wykres nr 13. Udział środków finansowych zaangażowanych w realizację zadań przez organizacje pozarządowe w Gdańsku w 2015 roku (Źródło: dane własne Urzędu Miejskiego).
- Wykres nr 14. Wartość przekazanych środków w obszarze w Gdańsku w latach 2010 - 2015 (Źródło: dane własne Urzędu Miejskiego).
- Wykres nr 15. Wartość przekazanych środków w obszarze w Gdańsku w latach 2010 - 2015 (Źródło: dane własne Urzędu Miejskiego).
- Wykres nr 16. 1% podatku dochodowego przekazanego w Gdańsku w latach 2009 - 2014 (Źródło: dane własne Urzędu Miejskiego w Gdańsku na podstawie danych z Izby Skarbowej w Gdańsku).
- Wykres nr 17. Darowizny w Gdańsku w latach 2009 - 2014 (Źródło: dane własne Urzędu Miejskiego w Gdańsku na podstawie danych z Izby Skarbowej w Gdańsku).
- Wykres nr 18. Średnia kwota w przeliczeniu na jednego mieszkańca Gdańska przekazana na realizację zadań przez organizacje pozarządowe w Gdańsku w 2015 roku (Źródło: dane własne Urzędu Miejskiego).
- Tabela nr 1. Wartość środków przekazanych w ramach Programu współpracy w Gdańsku w 2015 roku (Źródło: dane własne Urzędu Miejskiego).
- Tabela nr 2. Liczba ofert i liczba umów w Gdańsku w 2015 roku (Źródło: dane własne Urzędu Miejskiego).
- Tabela nr 3. Wskaźniki monitoringu realizacji Programu współpracy z organizacjami pozarządowymi w Gdańsku w 2015 roku (Źródło: dane własne Urzędu Miejskiego).